НОВЫЯ МАГЧЫМАСЦІ ДЛЯ ПЕДАГОГАЎ 6

НАВОШТА БЕЛАРУСЫ МЯНЯЮЦЬ ІМЯ 11

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

10 САКАВІКА 2021 г. СЕРАДА № 44 (29413)

ЦЫТАТА ДНЯ

Віталь ДРОЖЖА, міністр лясной гаспадаркі:

«З сыравіннай краіны мы ператварыліся ў перапрацоўчую. Гэта вынік велізарнай работы, якая праводзілася ў нас на працягу апошніх гадоў. Адна з ключавых задач сёння — перафарматаванне цэхаў лясгасаў. Мы дакладна звужаемся ў частцы сыравіны. І ўжо сёння павінны разумець, якія рэсурсы зможам перапрацоўваць заўтра. Наша задача — забяспечыць занятасць людзей у невялікіх гарадах і сельскай мясцовасці, даць ім добрую заработную плату. Пры гэтым зароблены сродкі павінны дазваляць і ў далейшым інвеставаць у вытворчасць».

Бабулін клопат

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Ірына ШАБАЛІНА ў мінулым прафесійна займалася спортам: яна майстар спорту па мастацкай гімнастыцы. Цяпер жанчына клапоціцца аб тым, каб і ўнукі вялі здаровы спосаб жыцця. Кожны дзень пяцігадовы Іван і трохгадовы Андрэй адпраўляюцца з бабуляй на актыўную прагулку ў сталічны парк Чалюскінцаў.

КОРАТКА

- У Брэсце 10 сакавіка пачнуць вакцынаваць ад каранавіруса работнікаў адукацыі і сацыяльнай абароны.
- **«Белавія» працягнула прыпыненне рэйсаў у Тэль-Авіў да 20 сакавіка.**
- Беларускія дэсантнікі прымуць удзел у батальённым вучэнні ў Расіі.
- **Больш за 20 нелегалаў затрыманыя на беларуска-літоўскай мяжы.**
- Міжнародная бізнес-прэмія «Лідар года 2021» абвясціла прыём заявак на ўдзел.
- **Пагадненне аб дзецях з 1 ліпеня 2020 года заключылі 76 бацькоўскіх пар.**
- Фінал «Залатой шайбы» ў малодшай узроставай групе дывізіёна А пройдзе ў Бабруйску.

Сітуацыя

НАПЯРЭДАДНІ «ВЯЛІКАЙ ВАДЫ»

Моцнай паводкі на Гомельшчыне не прагназуецца

Фота з архіва «Звязды».

СТАР. 5

Жыллё

Галоўнае, каб кошт «квадрата» быў не большы за памер сярэдняй зарплаты

Такую думку выказаў намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення будаўніцтва і жыллёвай палітыкі — начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Аляксандр АЎРАМЕНКА, падводзячы вынікі мінулага года і гаворачы пра планы на 2021 год.

І сёлета план будзе перавыкананы

Аляксандр Аўраменка адзначыў, што летась быў запланаваны ўвод чатырох мільёнаў квадратных метраў жылля, але было рэалізавана 4,156 мільёна «квадратаў». Акрамя таго, планавалася ўвесці 984 тысячы квадратных метраў з дзяржпадтрымкай, пабудавана ж 1,306 мільёна «квадратаў». Спікер падкрэсліў, што кожны «лішні» квадратны метр — дадатковы дабрабыт для грамадзян. Ён распавёў, што на 2021 год запланаваны ўвод чатырох мільёнаў «квадратаў» жылля, з якіх 1 мільён — з дзяржаўнай падтрымкай.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Падпішыся на «Звязду» – і выйграй карысны прыз!

Ідзе падпіска на ІІ квартал 2021 года

ВЯСНА І ЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

РОСТ ПА ЎСІХ КІРУНКАХ

Аляксандр Лукашэнка паставіў задачу па развіцці новых кірункаў работы ў структуры Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта.

Кіраўнік спраў Прэзідэнта Віктар Шэйман далажыў беларускаму лідару аб выніках работы Кіраўніцтва справамі, падпарадкаваных арганізацый і прадпрыемстваў за 2020 год. Спрацавалі добра, тэмп росту — 150,4 %, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. Выручка ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ і паслуг склала Br2,7 млрд. Забяспечаны рост дабаўленай вартасці ў 2,5 раза. Прадукцыйнасць работы па дабаўленай вартасці павялічылася амаль у 2,6 раза.

Эфектыўна спрацаваў сельскагаспадарчы сектар — тэмп росту аб'ёмаў валавой прадукцыі да 2019 года склаў 115,6 %. Рост адзначаецца па ўсіх кірунках, уключаючы ўраджай збожжавых, вытворчасць малака, жывёлы і птушкі. Тэмп росту аб'ёмаў прамысловай прадукцыі склаў 104,6 %.

Віктар Шэйман праінфармаваў, што добра спрацавала і будаўнічая галіна. Павялічаны аб'ёмы вытворчасці з чыстым прыбыткам. Сярод канкрэтных праектаў — завершана будаўніцтва музея пад адкрытым небам у Нацыянальным парку «Прыпяцкі».

Што датычыцца турыстычнага кірунку, то было адзначана, што эпідэмічная сітуацыя 2020 года негатыўна адбілася на рабоце — знізілася загрузка ў атэлях і санаторыях.

Абарот знешняга гандлю таварамі і паслугамі па лініі Кіраўніцтва справамі ў 2020 годзе склаўся ў памеры $240,8 млн. Экспарт тавараў і паслуг склаў амаль $197 млн.

Заслухаўшы даклад, кіраўнік дзяржавы паставіў задачу па далейшым нарошчванні вытворчасці, развіцці новых кірункаў работы. Напрыклад, асаблівую ўвагу даручана аддаць сферы дрэваапрацоўкі, а таксама нарошчванню абаротаў у турыстычнай галіне.

Традыцыйна ў час сустрэчы з кіраўніком спраў абмяркоўвалася і супрацоўніцтва з краінамі афрыканскага кантынента. Як было далажана, на сённяшні дзень ідзе працэс стварэння прадпрыемстваў сельскагаспадарчых, будаўнічых і па транспарціроўцы і перавозцы грузаў.

«РЭПЕТЫЦЫЯ» НА ДРУГІМ РЭАКТАРЫ АЭС

З запланаваных 394 выпрабаванняў этапу доследна-прамысловай эксплуатацыі першага энергаблока БелАЭС выканана ўжо 259. Сёння яго планава адключаць для наступных выпрабаванняў. А ў корпус рэактара другога энергаблока 7 сакавіка загрузілі першы са 163 імітатараў цеплавыдзяляльных зборак (ІЦВЗ).

Імітатары з'яўляюцца дакладнай копіяй ЦВЗ і поўнасцю паўтараюць іх канструкцыю па вазе, памеры і матэрыялах, аднак не ўтрымліваюць ядзернага паліва. Іх выкарыстоўваюць замест штатных цеплавыдзяляльных зборак падчас пусканаладачных работ для праверкі рэактарнай установкі на адпаведнасць праектным характарыстыкам і патрабаванням бяспекі, паведамілі ў Мінэнерга.

Загрузка імітатараў — неабходная ўмова і ў пэўным сэнсе генеральная рэпетыцыя загрузкі ядзернага паліва ў рэактар, адзначылі ў інжынірынгавым дывізіёне дзяржкарпарацыі «Расатам», якая з'яўляецца галоўным праекціроўшчыкам і падрадчыкам БелАЭС. Гэты працэс уключае ў сябе адпрацоўку транспартна-тэхналагічных аперацый па перамяшчэнні ІЦВЗ са спецыяльнага сховішча свежага паліва ў будынак рэактара і пацвярджэнне гатоўнасці перагрузачнай машыны.

— *Пачатак загрузкі ІЦВЗ — пацвярджэнне гатоўнасці рэактара, транспартна-тэхналагічнага абсталявання і яго аснашчэння, сістэм і асноўнага абсталявання рэактарнай установкі да этапу халодна-гарачай абкаткі,* — падкрэсліў **Віталь ПАЛЯНІН, віцэ-прэзідэнт-дырэктар праекта па стварэнні БелАЭС інжынірынгавай кампаніі «АСЭ».** — *Пасля загрузкі ўсіх 163 ІЦВЗ спецыялісты завершаць зборку рэактара, а пасля атрымання адпаведных дазволаў пачнуць этап гідраўлічных выпрабаванняў. Тым самым распачнецца вялізны цыкл абавязковых і строга рэгламентаваных тэхналагічна складаных працэсаў, якія праводзяцца падчас падрыхтоўкі энергаблока да фізічнага пуску.*

Ірына СІДАРОК.

Фота прэс-службы дзяржкарпарацыі «Расатам».

Стабільнасць будзе забяспечана

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам старшыню Камітэта дзяржаўнай бяспекі Івана Тэртэля. У цэнтры ўвагі — тэматыка бягучай работы КДБ, сітуацыя ў сферы нацыянальнай бяспекі, абароны канстытуцыйнага ладу.

«Падчас даклада кіраўніку дзяржавы былі абазначаны асноўныя праблемы, звязаныя з гарантаваннем нацыянальнай бяспекі, тыя пагрозы, якія фарміруюцца ў сферы знешнепалітычнай дзейнасці, унутранай сітуацыі, — паведаміў Іван Тэртэль журналістам пра выніку размовы з Прэзідэнтам. — У цэлым мы канстатуем, што абстаноўка ў краіне стабільная. Разам з тым звяртаем увагу на некалькі момантаў. Першае, на беспрэцэдэнтны ціск на дзяржаву з боку замежных партнёраў, якія звязаны з санкцыйнай палітыкай і некаторымі іншымі рэчамі. Другое, на спробы і планы некаторых асоб па дэстабілізацыі сітуацыі ў найбліжэйшы час. Мы кажам пра перыяд 25—27 сакавіка».

Камітэт дзяржаўнай бяспекі адзначае рост тэрарыстычных пагроз, дадаў кіраўнік ведамства.

«На жаль, яны адбываюцца з тэрыторыі нашых суседзяў, як правіла, сумежных дзяржаў», — сказаў ён.

Камітэту даручана мінімізаваць названыя пагрозы, сілавыя органы маюць дастаткова сіл і сродкаў для рэагавання на іх, абстаноўка ў краіне будзе стабільная, запэўніў Іван Тэртэль.

«Востры перыяд, які быў характэрны для другой паловы 2020 года, вычарпаны, — лічыць старшыня КДБ. — Сітуацыя стабільная. Разам з тым замежныя, як мы называем іх, падрыўныя цэнтры і спецслужбы, якія стаяць за імі, зацікаўленыя палітычныя колы робяць спробы па аднаўленні пратэснай актыўнасці, па дэстабілізацыі сітуацыі ў краіне ў гэты вясновы перыяд. Пра гэта вядома было раней, на працягу некалькі месяцаў анансавалася. Мы падрыхтаваныя да гэтага і прымем усе меры, каб асобы і арганізацыі, якія зробяць такія спробы, панеслі ў адпаведнасці з заканадаўствам адказнасць».

На пытанне журналістаў пра затрыманне групы, якая падазраецца ў тэрарызме, пра што расказаў Аляксандр Лукашэнка падчас наведвання мотавелазавода, Іван Тэртэль адказаў: «Так, сапраўды, мы затрымалі групу асоб, забралі ў іх вялікую колькасць зброі, боепрыпасаў, сродкаў дыстанцыйнага падрыву, выбуховых рэчываў. Гэта дастаткова высокага ўзроўню прафесіяналы».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Засумавалі па чыгуначных паездках

За першы месяц курсіравання фірменны цягнік «Беларусь» № 2/1 Мінск — Масква перавёз больш за 16,5 тысячы пасажыраў.

Пры гэтым у зносінах Мінск — Масква перавезена каля 9 тысяч пасажыраў, запаўняльнасць саставу склала амаль 100 працэнтаў. У адваротным кірунку — больш за 7,6 тысячы грамадзян, запаўняльнасць саставу — каля 90 працэнтаў, паведаміў прэс-цэнтр магістралі.

Нагадаем, што міжнародныя пасажырскія зносіны паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй у адпаведнасці з рашэннем урада Расійскай Федэрацыі аднаўлены з 0.00 гадзін 8 лютага. Першым цягніком, які адправіўся з Беларусі ў Расію пасля 10-месячнага перапынку, стаў фірменны цягнік «Беларусь» № 2/1 Мінск — Масква фарміравання БЧ.

У цяперашні час ён адпраўляецца з Мінска па цотных, а з Масквы па няцотных днях і робіць падчас руху прыпынкі для пасадкі/высадкі пасажыраў на станцыях Орша-Цэнтральная, Смаленск і Вязьма.

Усяго з моманту адкрыцця продажу праязных дакументаў (4 лютага) на цягнікі ў зносінах з Расійскай Федэрацыяй рэалізавана ўжо больш за 43 тысячы квіткоў. З іх амаль 65 працэнтаў ці 28,4 тысячы праязных дакументаў — на фірменны цягнік «Беларусь» № 2/1 Мінск — Масква.

На магістралі ў чарговы раз звярнулі ўвагу, што ў цяперашні час праезд у зносінах Мінск — Масква — Мінск магчымы толькі для грамадзян Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі.

Акрамя таго, з улікам бягучай эпідэмічнай сітуацыі Беларуская чыгунка рэкамендуе пасажырам пры набыцці праязных дакументаў больш актыўна выкарыстоўваць электронныя каналы продажаў: афіцыйная мабільная праграма Беларускай чыгункі «БЧ. Мой цягнік» і абноўлены раздзел «Паслугі пасажырам» на афіцыйным сайце Беларускай чыгункі (pass .rw. by). Рэалізацыя праязных дакументаў на міжнародныя пасажырскія цягнікі вядзецца за 60 сутак да іх адпраўлення.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Венгрыя абвясціла самы жорсткі лакдаўн

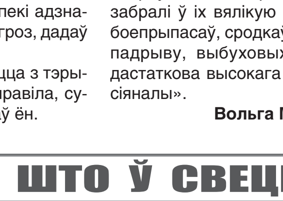

У Венгрыі ўступілі ў сілу самыя жорсткія з пачатку пандэміі абмежавальныя меры. Да 7 красавіка ў краіне будуць закрыты дзіцячыя сады і пачатковыя школы. Да 22 сакавіка спынілі работу прадпрыемствы сферы паслуг, а таксама ўсе крамы, за выключэннем прадуктовых і аптэк. Пра новыя абмежаванні ўлады абвясцілі на фоне росту колькасці выпадкаў заражэння каранавірусам. У мінулыя выхадныя ў Будапешце і іншых буйных гарадах адбыўся ўсплёск пакупніцкай актыўнасці. Урад заклікаў кіраўнікоў прадпрыемстваў (там, дзе гэта магчыма) перавесці супрацоўнікаў на аддалены рэжым работы. У краіне ідзе актыўная кампанія па вакцынацыі насельніцтва. Даступныя пяць прэпаратаў: амерыкана-германскага кансорцыўма Pfizer — BioNTech, амерыканскай кампаніі Moderna, брытанска-шведскай AstraZeneca, расійская вакцына «Спадарожнік V» і кітайская прышчэпка.

У Швейцарыі забаранілі насіць паранджу і нікаб

У краіне адбыўся рэферэндум, на якім перамаглі прыхільнікі закона аб забароне закрываць твар у грамадскіх месцах. Пасля таго як адпаведнае заканадаўства прымуць, у краіне больш нельга будзе насіць жаночую мусульманскую вопратку, якая хавае твар, у тым ліку паранджу і нікаб. Прынясце закона падтрымалі 51,2 працэнта ўдзельнікаў рэферэндуму, супраць выказаліся 48,8 працэнта. Галасаванне было праведзена па ініцыятыве правай Швейцарскай народнай партыі, якая вяла агітацыю пад лозунгам «Не экстрэмізму». У законе іслам не згадваецца, але праваабаронцы і прадстаўнікі некаторых мусульманскіх арганізацый лічаць, што ён накіраваны супраць гэтай рэлігіі. Адна з асноўных мусульманскіх арганізацый Швейцарыі, Цэнтральны савет мусульман, назвала галасаванне «чорным днём». Усяго на рэферэндум было вынесена тры пытанні. Грамадзяне ўхвалілі заканадаўчую ініцыятыву аб забароне хаваць аблічча і пагадненне аб эканамічным партнёрстве з Інданезіяй, але адхілілі законапраект аб лічбавай ідэнтыфікацыі асобы ў інтэрнэце.

Малайзійская кампанія запусціць лятучыя таксі

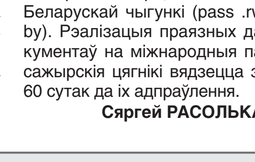

Малайзійская бюджэтная авіякампанія AirAsia плануе запусціць паветраныя таксі ўжо налета. Аб гэтым заявіў гендырэктар групы AirAsia Group Berhad Тоні Фернандэс, яго цытуе Bloomberg. У лятучых машынах будзе не менш як чатыры месцы, працаваць яны будуць як квадракоптар. Падрабязнасці сэрвісу Фернандэс не назваў, таксама як аб'ём выдаткаў на запуск новага бізнесу і кошт перавозак. Хто стане пастаўшчыком машын для сэрвісу, Фернандэс таксама не ўдакладніў. Прататыпы лятучых аўтамабіляў і таксі распрацоўваюць некалькі кампаній у розных краінах. Airbus правяла першыя поўнамаштабныя выпрабаванні свайго самалёта-таксі Alpha One ў лютым 2018 года. Нямецкі стартап Lilium стварыў уласную машыну, у якой 36 электрарухавікоў. У 2018-м прататып лятучага аўто паказаў Rolls-Royce, у 2019-м — нямецкі стартап Volocopter.

Тэхналогіі

ПОПЫТ НА ЭЛЕКТРАКАРЫ РАСЦЕ

У сувязі з гэтым спецыялісты ЭЗС папярэджваюць аб магчымых праблемах з зарадкай

У лютым агульная колькасць зарэгістраваных электрамабіляў у нашай краіне перавысіла лічбу ў 2500 адзінак тэхнікі. Асаблівай папулярнасцю ў беларусаў сталі карыстацца бюджэтныя кітайскія электрамабілі, якія прыбываюць да нас у вялікай колькасці.

Паводле інфармацыі ВА «Беларуснафта», па ацэнках аўтадылераў, у найбліжэйшы час у нашу краіну прыбудзе некалькі тысяч кітайскіх аўтамабіляў такіх марак, як BYD, Higer, BAIC, GAC і іншых. Аднак, акрамя прывабнай цаны і разнастайнасці мадэльнага шэрагу, уладальнікі менавіта кітайскіх электракараў сутыкаюцца з нечаканымі цяжкасцямі.

Кітайскія машыны маюць сваю спецыфіку і ў некаторых аспектах сур'ёзна адрозніваюцца і ад амерыканскіх, і ад еўрапейскіх аўтамабіляў. Перш за ўсё гэта датычыцца таго, што электракары ў Кітаі маюць уласны зарадны стандарт GB/T, адпаведнай інфраструктуры для якога ў нашай краіне няма. Канектары з зарадам еўрапейскага тыпу размешчаны ў краінах Заходняй Еўропы, Аўстраліі, Паўднёвай Амерыкі, некаторых афрыканскіх краінах, станцыі з такімі канектарамі ўстаноўлены ў тым ліку і ў Беларусі. Амерыканскі і азіяцкі кантыненты аснашчаны канектарамі зусім іншых стандартаў: у Амерыцы прыняты стандарт CCS type, у Кітаі — GB/T.

У такой сітуацыі на выручку аўтаўладальнікам прыходзяць пераходнікі. Аднак праз тое, што многія кіроўцы карыстаюцца несертыфікаванымі пераходнікамі, пры зарадцы могуць узнікаць сур'ёзныя праблемы: замыканне пры падключэнні да станцыі праз пераходнік можа прывесці да блакавання ці нават узгарання электрамабіля.

Спецыялісты нацыянальнага аператара сеткі ЭЗС Malanka адзначаюць: штомесяц у мабільнай праграме рэгіструюцца да 200 новых карыстальнікаў. Штодня на станцыях ажыццяўляецца ў сярэднім 250 зарадных сесій, а за два апошнія месяцы іх агульная колькасць перавысіла 15 000 сесій.

Выкарыстанне несертыфікаваных пераходнікаў прыводзіць да таго, што аўтаўладальнік не можа зарадзіцца: з 10 спроб больш за палову аказваюцца няўдалымі. Для таго каб пазбегнуць праблем, спецыялісты рэкамендуюць пераабсталяваць раз'ём на еўрапейскі тып на станцыях тэхабслугоўвання. Праўда, цана пераабсталявання пачынаецца ад 400 долараў.

Працэс пераабсталявання канектараў дазволіць пазбегнуць праблем з зарадкай на тэрыторыі не толькі Беларусі, але і ў іншых еўрапейскіх краінах, куды электраўладальнікі будуць выязджаць на сваіх аўтамабілях.

— У месяц з просьбай пераабсталяваць раз'ём да нас звяртаюцца ў сярэднім пяць чалавек. Высокі кошт паслугі асабліва кітайскіх электрамабіляў абумоўлены тым, што ў «кітайцаў» ёсць асаблівасці праграмнага забеспячэння. Нават калі кіроўца лічыць за лепшае адразу пасля куплі электракара карыстацца пераходнікам, то праз месяц-другі ён усё роўна звяртаецца з просьбай аб пераробцы, бо пераходнікі багатыя на праблемы пры зарадцы. Некаторыя ЭЗС проста не распазнаюць пераходнікі, што робіць зарадку немагчымай. Таксама пры карыстанні пераходнікамі, высокая верагоднасць памылкі пры зарадцы, калі станцыя проста блакуе электрамабіль. І разблакаваць яго не заўсёды атрымліваецца пры дапамозе адаптараў. Таксама выкарыстанне пераходнікаў накладвае абмежаванне на хуткасць зараду, — удакладняе **спецыяліст адной са сталічных СТА Яўген ШВЕД.**

Malanka, нацыянальны аператар сеткі ЭЗС, гатова аказваць садзейнічанне электрамабілістам. Так, **начальнік аддзела эксплуатацыі зараднай інфраструктуры ВА «Беларуснафта» Максім СУСАРЭНКА** прапануе кіроўцам, якія пераабсталююць раз'ём электракара на еўрапейскі стандарт, падчас куплі і тэст-драйва свайго электракара заехаць на станцыю Malanka. Там спецыялісты сеткі аддалена прасочаць за працэсам зарадкі аўто і дапамогуць разабрацца з зараднай сесіяй ад моманту запуску станцыі да моманту поўнай зарадкі батарэі.

Акрамя таго, спецыялісты рэкамендуюць пры куплі электрамабіля пераканацца ў тым, што яго зарадны раз'ём падыходзіць пад станцыі з канектарамі Еўрапейскага рэгіёна. У выпадку выкарыстання пераходнікаў рэкамендуецца пераканацца ў наяўнасці сертыфіката ад вытворцы, які пацвярджае яго працаздольнасць і бяспеку.

Сяргей КУРКАЧ.

Надвор'е

На тыдні падмарозіць не на жарт

Затое цяплець пачне ўжо з выхадных

Сёлета сакавік у нашай краіне па кліматычных паняццях хутчэй адносіцца да зімовага месяца. За выхадныя ў многіх рэгіёнах утварылася снежнае покрыва. Па апошніх даных, таўшчыня снегу знаходзіцца ў межах ад 1 да 9 сантыметраў, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўдзень на большай частцы краіны абыдзецца без ападкаў, толькі па поўначы пад уплывам малярухомага франтальнага падзелу пройдзе кароткачасовы снег. Максімальная тэмпература паветра будзе ад мінус 4 градусаў па поўначы да 4 цяпла па паўднёвым захадзе Беларусі.

Дастаткова халодна будзе і ў чацвер. У гэты дзень надвор'е працягне вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску, сфарміраваная ў халодным паветры. Будзе воблачна з праясненнямі і пераважна без ападкаў. На асобных участках дарог магчымая галалёдзіца. Вецер прагназуецца паўднёва-заходні ўмераны, удзень на захадзе краіны парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе 4—11 марозу, пры праясненнях — да мінус 12—17 градусаў. Удзень чакаецца ад 5 марозу па паўночным усходзе да 5 градусаў цяпла па паўднёвым захадзе краіны.

А вось у пятніцу, 12 сакавіка, надвор'е зменіцца. Атмасферны ціск пачне падаць, і з Заходняй Еўропы ў бок нашай краіны пачнуць рухацца цёплыя франтальныя раздзелы. Маразы прыкметна аслабнуць, а ўдзень у многіх раёнах установіцца адлiга. Павялічыцца і ўшчыльніцца воблачнасць. Паўсюдна пройдуць ападкі ў выглядзе снегу, мокрага снегу, удзень з дажджом. Уначы і раніцай месцамі чакаецца слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Вецер прагназуецца паўднёвы, паўднёва-заходні парывісты, месцамі моцны парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе ящчэ 1—8 марозу, па ўсходзе пры праясненнях — мінус 9—12 градусаў, у паўднёва-заходніх раёнах — ад нуля да 1 цяпла. Удзень будзе ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, па паўднёвым захадзе — да плюс 7 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у другія выхадныя сакавіка пад уплывам цёплых вільготных акіянічных паветраных мас чакаецца адлiжнае надвор'е. Вясна паволі пачне забіраць уладу над надвор'ем у свае рукі, з ападкаў будуць ісці выключна дажджы.

Сяргей КУРКАЧ.

Факт

НЕАБХОДНАЕ АДНАЎЛЕННЕ

Больш за 1,1 тысячы пажылых людзей і інвалідаў аздаравілася ў санаторыях Мінпрацы пасля COVID-19

З мая 2020 года ў чатырох санаторыях Мінпрацы і сацабароны для ветэранаў вайны, працы і інвалідаў — «Бярэзіна», «Ясельда», «Белая вежа», «Вяжуці» — прайшлі далечванне і пазачарговае санаторна-курортнае аздараўленне 1102 пажылыя і інваліды, якія перанеслі асацыяваную з COVID-19 пнеўманію.

«Бясплатна далячыцца на працягу перыяду да двух тыдняў можна было ў санаторыях «Бярэзіна» (з мая да ліпеня) і «Вяжуці «(з мая да жніўня). Этап далечвання прайшлі 475 пажылых грамадзян і інвалідаў. З ліпеня 2020 года непрацуючым ветэранам працы і інвалідам І і ІІ груп, якія перанеслі асацыяваную з COVID-19 пнеўманію, праз месяц пасля іх папраўкі дадзена права на пазачарговае санаторна-курортнае лячэнне ў санаторыях міністэрства. Такім правам ужо скарысталіся 627 пажылых грамадзян і інвалідаў», — удакладнілі ў Мінпрацы.

Непрацуючым інвалідам І і ІІ груп пуцёўкі даюцца бясплатна, ветэранам працы — па льготным кошце (як правіла, 15—20 % ад кошту пуцёўкі ў залежнасці ад даходу і сезона).

Дзеля атрымання пуцёўкі неабходна звяртацца да спецыялістаў прадстаўніцтваў Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва па месцы жыхарства. Пры гэтым, акрамя заявы, трэба прадставіць медыцынскую даведку пра стан здароўя, якая пацвярджае патрэбнасць у санаторна-курортным лячэнні, з указаннем звестак аб перанесенай пнеўманіі, асацыяванай з інфекцыяй COVID-19. Яшчэ патрабуецца копія працоўнай кніжкі, пенсійнага пасведчання або пасведчання інваліда.

У санаторыях Мінпрацы ёсць неабходная лячэбная база, якая ўдала спалучаецца з гаючымі прыроднымі ўмовамі, створана безбар'ернае асяроддзе. Пад кантролем медперсаналу праводзіцца комплекс фізіятэрапеўтычных працэдур. Аднаўленню пасля хваробы спрыяюць лячэбная і дыхальная гімнастыкі, прагулкі на свежым паветры, пяціразовае харчаванне, разнастайныя фітачаі і кіслародны кактэйль.

Санаторна-курортнае лячэнне арганізавана ў адпаведнасці з рэкамендацыямі па прафілактыцы заносу ў санаторна-курортныя і аздараўленчыя арганізацыі і распаўсюджвання там інфекцыі COVID-19.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Аты-баты

ПАВЕСТКА НА ЗБОРЫ

У Беларусі праводзіцца другі этап комплекснай праверкі гатоўнасці злучэнняў і воінскіх часцей Узброеных Сіл. Яго задача — высветліць здольнасць выканаць задачы па прызначэнні, паведаміла прэс-служба Міністэрства абароны.

Да праверкі прыцягваюцца органы ваеннага кіравання аператыўнага і тактычнага ўзроўняў, а таксама вайсковыя часці. Плануецца прызваць каля тысячы чалавек з запасу.

— У рамках праверкі будзе ажыццяўляцца пастаўка мабілізацыйных рэсурсаў з ваенных камісарыятаў, камплектаванне ваеннай і спецыяльнай тэхнікай за кошт знятця транспартных сродкаў, якія знаходзяцца на працяглым захоўванні і атрымліваюцца з дзяржаўных органаў і арганізацый, атрыманне матэрыяльных сродкаў са складоў і баз захоўвання, — расказалі ў ваенным ведамстве.

У Міністэрстве абароны асобна адзначылі, што праверка дазволіць вызначыць узровень зладжанасці органаў кіравання, здольнасць камандзіраў кіраваць падначаленымі воінскімі часцямі і падраздзяленнямі ў розных умовах абстаноўкі.

Завяршыцца праверка правядзеннем тактычных вучэнняў.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Будзь у курсе!

У графіку руху цягнікоў часовыя змяненні

У сувязі з планавым рамонтам чыгуначнага моста на ўчастку Мінск — Асіповічы ў перыяд з 15 да 19 сакавіка, з 22 да 26 сакавіка, з 29 сакавіка да 2 красавіка, з 5 да 8 красавіка адмяняецца пасажырскі цягнік № 744/743 міжрэгіянальных ліній бізнес-класа Мінск — Магілёў — Мінск адпраўленнем са станцыі Мінск-Пасажырскі ў 15.35 і адпраўленнем са станцыі Магілёў у 19.45.

Таксама, як паведамляе прэс-цэнтр Беларускай чыгункі, у сувязі з рамонтам у названыя даты зменіцца расклад руху ў шэрагу цягнікоў міжрэгіянальных і рэгіянальных ліній бізнес-класа, маршруты якіх праходзяць па ўчастку Мінск — Асіповічы.

Акрамя таго, у названыя даты на гэтым жа ўчастку будзе адменена курсіраванне асобных цягнікоў рэгіянальных ліній эканом-класа і гарадскіх ліній. Пры гэтым частка цягнікоў рэгіянальных ліній эканом-класа Мінск-Пасажырскі — Асіповічы будуць рухацца ў зносінах Мінск-Пасажырскі — Пухавічы. Падрабязная інфармацыя аб часовых змяненнях размешчана на станцыях і прыпыначных пунктах.

Беларуская чыгунка просіць пасажыраў улічваць гэтыя абставіны пры планаванні паездак. Больш падрабязную інфармацыю аб раскладзе руху цягнікоў можна даведацца на афіцыйным сайце Беларускай чыгункі www.rw.by, у афіцыйнай мабільнай праграме «БЧ. Мой цягнік», а таксама па тэлефоне 105 Кантакт-цэнтра Беларускай чыгункі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Галоўнае, каб кошт «квадрата» быў не большы за памер сярэдняй зарплаты

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Усе нашы арганізацыі падрыхтаваныя да будаўніцтва, так што спадзяёмся, што і сёлета мы таксама перавыканаем гэты план», — адзначыў начальнік упраўлення.

Кошт 1 квадратнага метра жылля, пабудаванага з дзяржаўнай падтрымкай у 2020 годзе, склаў 1053 рублі. «У нас была задача, каб гэты паказчык быў не вышэйшы, чым сярэдняя заработная плата. У планах на гэты год — 1152 рублі за 1 квадратны метр», — падзяліўся Аляксандр Аўраменка.

Як паведамлялася, у 2021 годзе на жыллёвае будаўніцтва ў краіне будзе накіравана 5 млрд 166,1 млн рублёў. На будаўніцтва інжынерной і транспартнай інфраструктуры для раёнаў жылой забудовы плануецца вылучыць 725,66 млн рублёў.

У Мінску пабудуюць больш за 50 дамоў

У сталіцы ў 2021 годзе будуць уведзены ў эксплуатацыю 53 жылыя дамы агульнай плошчай 600 тысяч квадратных метраў. Гэта, вядома, менш, чым у мінулым годзе, але цалкам дастаткова, каб забяспечыць жыллём шматдзетных і іншых грамадзян, якія маюць на гэта вострую патрэбу.

Як паведаміў **намеснік старшыні камітэта будаўніцтва і інвестыцый Мінгарвыканкама Дзяніс НІКІЦІН,** у 2020 годзе ў Мінску ўведзены ў эксплуатацыю 62 аб'екты жыллёвага будаўніцтва агульнай плошчай каля 700 тысяч квадратных метраў, а гэта каля 11 тысяч кватэр. З іх з дзяржаўнай падтрымкай пабудавана 130 тысяч «квадратаў». Найбольшая колькасць новабудоўляў уведзена ў Кастрычніцкім раёне. «Узвядзенне жылля ў Мінску ажыццяўляецца як у індывідуальным выкананні, так і ў буйнапанэльным домабудаванні (БПД). Так, летась у канструкцыях БПД пабудавана каля 200 тысяч квадратных метраў, а ў індывідуальным — каля 500 тысяч квадратных метраў», — паведаміў Дзяніс Нікіцін.

Адным з прыярытэтаў у жыллёвым будаўніцтве, па словах намесніка старшыні камітэта, з'яўляецца забеспячэнне жыллём шматдзетных сем'яў. У мінулым годзе на паляпшэнне жыллёвых умоў было накіравана больш за чатыры тысячы шматдзетных сем'яў, а навасёламі стала 1,6 тысячы такіх сем'яў. Сярэдняя цана 1 квадратнага метра жылля з дзяржпадтрымкай па выніках мінулага года ў сталіцы — каля 1 200 рублёў.

«Што датычыцца планаў на 2021 год, то сёння ў Мінску ў стадыі будаўніцтва знаходзяцца 147 шматкватэрных жылых дамоў агульнай плошчай каля 1,7 млн квадратных метраў. З іх 42 аб'екты плошчай 500 тысяч квадратных метраў будуюцца камунальнымі прадпрыемствамі сталіцы, а 105 аб'ектаў плошчай 1,2 млн «квадратаў» — камерцыйнымі забудоўшчыкамі. Найбольш маштабнае будаўніцтва ў гэтым годзе ажыццяўляецца ў Кастрычніцкім, Маскоўскім і Цэнтральным раёнах. Сёлета ў Мінску запланаваны ўвод у эксплуатацыю некалькі жылых дамоў з дзяржаўнай падтрымкай — усяго 124 тысячы квадратных метраў», — адзначыў Дзяніс Нікіцін.

Каля чатырох мільёнаў рублёў — на інфраструктуру ў Смалявічах

Аляксандр Аўраменка праінфармаваў, што ў гарадах-спадарожніках краіны будзе пабудавана 84 тысячы квадратных метраў жылля, у тым ліку ў Жабінцы Брэсцкай вобласці — 8 тысяч; Скідзелі Гродзенскай вобласці — 3,9 тысячы; у Мінскай вобласці: у Дзяржынску — 3,5 тысячы, Заслаўі — 1 тысяча, Лагойску — 5 тысяч, Смалявічах — 50 тысяч, Фаніпалі — 9,3 тысячы, Рудзенску — 3,3 тысячы квадратных метраў. На будаўніцтва будзе выдзелена 33,96 млн рублёў крэдытных рэсурсаў банкаў.

«У бягучым годзе Мінск ужо пералічыў у рэспубліканскі бюджэт на будаўніцтва сацыяльнай і інжынерна-транспартнай інфраструктуры чатыры мільёны рублёў. Гэтыя сродкі будуць накіраваны на будаўніцтва сацыяльных аб'ектаў у горадзе-спадарожніку Смалявічы», — адзначыў Дзяніс Нікіцін.

Паводле яго слоў, у Мінску штогод скарачаюцца аб'ёмы будаўніцтва жылля і горад пераарыентуецца на будаўніцтва ў гарадах-спадарожніках. Ужо пачата асваенне другога жылога квартала ў Смалявічах. На дадзенай тэрыторыі будзе весціся будаўніцтва 19 жылых дамоў. Акрамя дамоў, там з'явяцца два дзіцячыя садкі, адна школа, будынак службы ЖКГ і інжынерна-транспартная інфраструктура. Прадстаўнік Мінгарвыканкама заўважыў, што ў 2021 годзе тут запланавана ўвесці ў эксплуатацыю тры жылыя дамы на 258 кватэр. Ужо цяпер ад чаргавікоў сталіцы пададзена 1,5 тысячы заяў.

Паводле яго слоў, летась у Смалявічах быў здадзены ў эксплуатацыю адзін шматкватэрны дом на 192 кватэры, пры гэтым тады было пададзена 759 заяў ад мінчан, якія стаяць на ўліку на паляпшэнне жыллёвых умоў. Ён нагадаў, што такія жыхары сталіцы будавацца ў гарадах-спадарожніках могуць незалежна ад даты пастаноўкі на ўлік. «Гэта сведчыць аб тым, што людзі зацікаўлены ў будаўніцтве дадзенага жылля і ўмовы ўзвядзення такіх дамоў з'яўляюцца для іх прывабнымі», — адзначыў намеснік старшыні камітэта.

Аляксандр Аўраменка падкрэсліў, што з Мінска ў гарады-спадарожнікі пераязджаюць тыя жыхары горада, хто стаміўся жыць у загазаваным месцы і аддае перавагу на «жывой прыродзе і вялікай прасторы».

Першы электрадом «запрацуе» ў сталіцы ўжо вясной

Стартавы для Мінска электрадом размешчаны ў Маскоўскім раёне, у яго складзе 150 кватэр, і ён будзе ўведзены ў эксплуатацыю ў другім квартале гэтага года.

— Для мэт ацяплення, прыгатавання ежы, гарачага водазабеспячэння ў гэтым доме будзе выкарыстоўвацца электраэнергія, — расказаў Дзяніс Нікіцін. — Каля электрадома будзе пабудавана і асобна ўведзена ў эксплуатацыю электракацельня.

Электрадом будзе не адзіны. Пад Мінскам, у Мачулішчах, восьвось здадуць яшчэ адзін дом на электрычнасці. У Мінскай вобласці з улікам уводу ў эксплуатацыю БелАЭС горадабудаўнікі праектуюць электрадамы ў новых мікрараёнах.

— З пункту гледжання будаўнікоў, менавіта электрадамы выгадныя і для жыхароў, і для эканомікі краіны, — падкрэсліў Аляксандр Аўраменка. — У межах эксплуатацыі жылля электрадом выключае працёкі і аварыі на сетках, якія сілкуюць дом цяплом. Скароцяцца доўгія шляхі перадачы энергіі, напрыклад, ад ЦЭЦ да жылога дома. Для гэтага прапрацоўваюцца розныя варыянты: кацельня каля дома, якая працуе на электрычнасці, бойлеры ў кватэрах або ў падвале дома, якія будуць награваць ваду ў тым ліку для патрэб ацяплення. Можа быць і «сухое» ацяпленне, якое будзе ісці ад канвектара. Варыянтаў шмат.

Праўда, колькі менавіта будуць плаціць жыхары за электраэнергію, якая ў «жыроўцы» пацягне львіную долю выдаткаў, пакуль праліччваецца. Ды і аб варыянце «цёплая падлога» гутарка пакуль не ідзе.

Дзяніс Нікіцін адзначыў, што ў Мінску актыўна развіваецца будаўніцтва арэнднага жылля. У цяперашні час у стадыі будаўніцтва знаходзяцца два арэндныя дамы. Увод у эксплуатацыю аднаго з іх на 244 кватэры запланавалі на сакавік. «У мінулым годзе мы прыступілі да будаўніцтва яшчэ аднаго арэнднага дома на 130 кватэр, увесці яго ў эксплуатацыю плануем налета. Сёлета прыступілі да праектавання арэнднага жылога дома, ён будзе размешчаны ў Маскоўскім раёне. Цяпер распрацоўваецца праект, якім будзе вызначана колькасць кватэр і тэрміны яго ўводу», — распавёў Дзяніс Нікіцін.

Спецыялісты ўпэўненыя — за электрадамамі, як і за электрамабілямі, — будучыня

Шматкватэрныя электрадамы пачалі будаваць з улікам уводу БелАЭС. Першы шматкватэрны электрадом у краіне быў здадзены ў 2019 годзе. Яго ўзвялі ў Баранавічах. Зараз на Брэстчыне ўжо дабудоўваецца пяты такі дом.

У краіне зацверджаны план па комплексным развіцці электраэнергетычнай сферы, згодна з якім да 2025 года таксама прадугледжана ўзвядзенне жылых электрапабудоў.

Галоўнае адрозненне электрадамоў ад іншых тыпавых «панэлек» у тым, што там няма звыклага цэнтральнага цеплазабеспячэння. Ацяпленне пакватэрнае, у кожнай ёсць ацяпляльны кацёл і бойлер. У ванных пакоях — электрарушнік-сушыльнік, пад вокнамі — радыятары, якія награваюцца электрычнасцю.

Самая галоўная перавага для ўладальнікаў кватэр у такіх дамах у тым, што ў жыхара ёсць магчымасць уключыць гарачую ваду або ацяпленне ў любую пару года. Ніякай сезоннасці ўключэння і адключэння гарачай вады там няма.

Як раней адзначалі ў Мінбудархітэктуры, на 2021-ы запланавана ўвесці ў эксплуатацыю больш за 200 тысяч квадратных метраў такога жылля. Аб'ёмы будаўніцтва будуць нарошчваць. Да 2025 года ўключна ў планах узвесці больш за чатыры мільёны квадратных метраў электрадамоў.

З Мінска ў любы іншы рэгіён

Таксама прадстаўнік Мінбудархітэктуры расказаў аб запланаваных новаўвядзеннях у жыллёвым будаўніцтве. Не сакрэт, што грамадзяне, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, напрыклад, у буйных населеных пунктах ці ў абласных цэнтрах, могуць знаходзіцца на ўліку даволі працяглы час. Напрыклад, у Мінску людзі «стаяць у чарзе» дзесяцігоддзямі.

Для таго каб было магчыма рэалізаваць свае правы на жыллё, рыхтуюцца адпаведныя праекты нарматыўна-прававых актаў, цяпер яны праходзяць узгадненне. «Калі хтосьці стаіць пэўную колькасць гадоў на ўліку маючых патрэбу, напрыклад, у Мінску, і бачыць, што можна пабудаваць жыллё ў іншай вобласці, то можна падаць сваю заяўку менавіта ў гэты рэгіён, і там будзе будавацца жыллё з улікам колькасці такіх заявак. Гэта значыць, вобласць вызначыць у доме нейкі працэнт кватэр для такіх людзей», — растлумачыў Аляксандр Аўраменка.

Сяргей КУРКАЧ.

Трэці працоўны

«Выбіраем студатрад!» стартаваў у Беларусі

Рэспубліканскі прома-праект пад такой назвай пачаўся ва ўстановах адукацыі краіны

«Выбіраем студатрад!» — гэта своеасаблівыя дні адчыненых дзвярэй у штабах студэнцкіх атрадаў БРСМ. Яны дазваляюць інфармаваць маладых людзей аб магчымасцях працаўладкавання ў трэцім працоўным семестры.

У пачатку сакавіка даецца старт мерапрыемствам ва ўстановах вышэйшай адукацыі, а затым да прома-праекта далучацца штабы працоўных спраў устаноў сярэдняй спецыяльнай і прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Кожны тыдзень у ВНУ і ССНУ ў пэўныя дні будуць арганізаваны рэкламныя кампаніі, што папулярызуюць студатрадаўскі рух.

Усе жадаючыя далучыцца да руху і папрацаваць летам у студэнцкіх атрадах змогуць запоўніць анкету на працаўладкаванне. Пры гэтым можна выбраць не толькі перыяд работы, але і пазначыць пажаданы профіль (будаўнічы, сельскагаспадарчы, педагагічны, сэрвісны, медыцынскі, экалагічны, вытворчы), а таксама ўдакладніць іншыя моманты: месца работы, заработная плата.

Праект «Выбіраем студатрад!» дапамагае планаваць працаўладкаванне маладых людзей і якасна каардынаваць гэтую работу. Зараз праводзіцца актыўная падрыхтоўка да трэцяга працоўнага семестра: ідзе планавая арганізацыя навучання камандзіраў і камісараў студэнцкіх атрадаў, працягваецца пошук запатрабаваных вакансій і працадаўцаў. Плануецца працаўладкаваць не менш за 25 тысяч байцоў. Падрыхтоўка да новага працоўнага семестра фактычна пачалася з канца мінулага года. У снежні ўжо былі праведзены заняткі і трэнінгі. У школе кіраўнікоў працоўных праектаў рэалізаваны «Зімовы маршрут». Па ім хлопцы і дзяўчаты «прайшлі» падчас зімовых канікулаў. Сёлета плануецца рэалізаваць яшчэ чатыры рэспубліканскія і міжнародныя працоўныя праекты. Гэта «Усебеларуская маладзёжная будоўля «Горад маладосці», «Атлант-2021», «Арляня» ў дзіцячым аздараўленчым лагеры «Камсамольскі» на базе Усерасійскага цэнтра «Арляня» сумесна з Расійскімі студэнцкімі атрадамі, а таксама будаўніцтва магістралі М1 (Беларусь) сумесна з Мабільнымі кадрамі Расіі».

У 2020 годзе сіламі ўсіх структур Рэспубліканскага штаба студэнцкіх атрадаў працаўладкаваны 24 044 чалавекі ў складзе 1689 студэнцкіх атрадаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

РЭЧЫ, ЯКІЯ СТВАРАЮЦЬ НАСТРОЙ

Беларускія рамеснікі адкрылі новы сезон кірмашом «Казюкі» ў Гродне

Традыцыя цягнецца больш за 20 гадоў. Менавіта столькі мінула з таго часу, як знакаміты старажытны кірмаш зноў адрадзілі ў абласным цэнтры.

Але само свята мае далёкую гісторыю і праводзіцца ў гонар заступніка рамеснікаў — святога Казіміра. Такія кірмашы ладзяцца ў Літве і Польшчы. «Казюкі» — вясновае свята, што абвяшчае пачатак новага сезона. Лічыцца, наколькі ўдала пройдзе першы дзень кірмашу, такі самы будзе і гандаль увесь год.

Падчас урачыстага адкрыцця адбылося пасвячэнне ў гільдыю рамеснікаў майстра лозапляцення. Для таго каб сезон быў удалы, удзельнікі кірмашу прайшлі праз браму ў выглядзе падковы. Імправізаваная сцэна таксама не пуставала. Адсюль гучалі беларускія песні ў выкананні народнага калектыву «Ніва».

А цяпер пройдзем па гандлёвых радах і паглядзім, што за тавар прывезлі майстры на самы папулярны кірмаш. Можна адразу сказаць, што ў трэндзе саламяныя вырабы. Майстар Вера Чурэйка з Іўя прапанавала прымераць саламяны капялюш. Цана 25-35 рублёў, у залежнасці ад спосабу пляцення.

— Я люблю рабіць менавіта капелюшы, нават Прэзідэнту падарыла, калі ён быў у нас. Вельмі добра капелюшы разбіралі ва Украіне, усе забралі, калі мы там былі на кірмашы, — расказала ўмеліца.

Украінскія майстры таксама прывезлі свой тавар у Гродна. Напрыклад, Міраслаў Паўлюк прэзентаваў шмат драўляных вырабаў і кошыкаў на любы густ. Пакупнікоў вабілі нізкія цэны і шырокі асартымент. Вясёлы майстар вельмі любіць Гродна. Лічыць, што ляжачы камень толькі мохам абрастае, таму трэба «каціцца» наперад. Вось чаму ён па магчымасці прыязджае сюды і абменьваецца вопытам з беларусамі. На кірмашы — вынік яго працы за паўгода.

Вочы разбягаюцца ад каляровых вырабаў. Чаго тут толькі няма! Керамічныя жбаны, дудачкі, вяночкі, драўляныя імянныя дошкі, лялькі, кошыкі, самаробная біжутэрыя, вязаныя вырабы і нават буслы. Драўляных птушак робіць Аляксандр Навіцкі з Карэліцкага раёна. Расказаў, што купляюць іх і турысты з Расіі, і беларусы, у якіх ёсць свая «фазэнда», свой падворак для ландшафтнага дызайну. Бяруць і каб дзіця нарадзілася, нават прыгаворваюць гэта, калі набываюць бусла. «Можа, яно так і працуе, я не ведаю, але душу ўкладваю дакладна», — усміхаецца Аляксандр.

Фота БелТА.

Таццяна з Гродна прапануе інтэр'ерныя лялькі. Гэта не для гульні, — папярэджвае яна. Сапраўды, работа тонкая, і дзіця такую ляльку хутка пашкодзіць, а кошт нятанны — 50 рублёў. Таму мяркуе, што яны будуць для ўпрыгажэння пакояў або для калекцыі. Дарэчы, адна з наведвальніц кірмашу купіла такую ляльку менавіта для папаўнення сваёй калекцыі.

А вось Таццяна Пілецкая з Санкт-Пецярбурга, якая родам з Гродна, у будучым спадзяецца браць удзел у беларускім кірмашы. Яна робіць рэчы з папяровай лазы, як сама прызналася, у авангардным стылі. Любіць спалучаць розныя матэрыялы, напрыклад, лазу і дрэва. Работа вельмі марудная і карпатлівая. Дарэчы, як і многае іншае, што робіцца ўручную. Гродзенскія майстры, на яе думку, вельмі разнапланавыя, але для прасоўвання свайго тавару варта займацца маркетынгам. Таццяна гатовая паспрыяць у гэтым.

Дзень падчас кірмашу быў хоць і сонечны, але марозны. Каваль Іван Перагінец дазволіў крыху пагрэцца каля горна. Пры жаданні ён мог вырабіць пакупніку нейкую простую рэч, напрыклад, цвік. Можна было такія рэчы набыць гатовымі. Вялікі цвік — 10 рублёў. За 20 — драўляная вешалка з кручкамі. Увогуле, у кавалёў зараз не самыя лепшыя часы. Для іх значную канкурэнцыю складаюць кітайскія загатоўкі, з якіх робяць псеўдакоўку. Праўда, заказы да майстроў паступаюць па коўцы парэнчаў, брам, агароджаў.

Фота Маргарыты УШКЕВІЧ.

У канцы спынілася каля вялікага прылаўка з меднай чаканкай. Як аказалася, гэтымі вырабамі займаецца адзіны ў Беларусі майстар Аляксандр Плістаў з Гомельскай вобласці. Для таго каб атрымаць такую карціну, медны лом расплаўляецца і пад уздзеяннем электрамагніту «садзіцца» на васковую матрыцу. Завяршальны этап — мастацкае афармленне з таніраваннем ці пакрыванне срэбрам. Былы «афганец», цяпер пенсіянер, ён чаканіць розныя выявы, у тым ліку святых. Дарэчы, благаславенне на гэтую работу ён атрымаў ад святара. Той параіў яму рабіць іконы з кіvotам, каб можна было іх пад шкло змяшчаць. Майстар кажа, што такія рэчы папулярныя ў расіян, але цікавяцца і беларусы.

Унікальныя рэчы прывезлі на кірмаш раённыя дамы рамёстваў. Напрыклад, у экспазіцыі з Мастоў прадстаўлены элементы дэкору, сплеценыя з травы і лазы.

— Сюды збіраюцца тыя неабыякавыя майстры, хто любіць гэтую рамесніцкую справу. На кірмаш прыехала каля 200 майстроў з сямі рамесніцкіх дамоў, прадстаўнікі ўсіх куткоў Беларусі. Гэты кірмаш дае падставу ўсвядоміць, наколькі нам важна захоўваць сваю родную спадчыну, здабыткі народных рамёстваў. Усе гэтыя рэчы ўнікальныя, таму што яны ў асноўнай большасці непаўторныя. Кожны можа знайсці тое, што захаваецца ў душы і будзе выклікаць добрыя ўспамін, — адзначыла **намеснік начальніка аддзела культуры Гродзенскага гарвыканкама Галіна ЯРЭМІНОВІЧ.**

Некаторыя наведвальнікі ніяк не маглі выбраць падарунак, настолькі тут усё ім падабалася. Наўрад ці хто пакінуў кірмаш без аніякай пакупкі. Вось і я не стала выключэннем. З вялікім задавальненнем набыла прыгожы шалік з воўны з шоўкам і некалькі керамічных кулонаў. Аўтарскія работы сапраўды асаблівыя. Ад іх не ўзнікае думкі, што грошы патрачаны дарма.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Фота БелТА.

НАПЯРЭДАДНІ «ВЯЛІКАЙ ВАДЫ»

Да веснавой паводкі ў рэгіёне традыцыйна рыхтуюцца па максімуме. Цяпер цяжка спрагназаваць, наколькі складанай будзе паводкавая сітуацыя на тэрыторыі вобласці, але падтапленні домаўладанняў ужо рэгіструюцца. Аб наяўнасці вады ў дамах паступіла каля 30 заяў ад домаўладальнікаў. Пакуль самым сур'ёзным можна лічыць становішча ў Петрыкаўскім раёне, дзе Прыпяць з прытокамі Случ, Убарць, Пціч традыцыйна адна з самых небяспечных у плане паводкі. На Петрыкаўшчыне ёсць верагоднасць падтаплення аўтадарогі. Між тым у Лоеўскім раёне на пойму выйшаў Дняпро, што таксама прыцягнае ўвагу ўсіх адказных структур і ведамстваў. На кантролі — гатоўнасць месцаў для магчымай эвакуацыі насельніцтва, стварэнне рэзерву харчавання ў праблемных раёнах, а таксама забеспячэнне спецтэхнікай.

На абласной селектарнай нарадзе, якую правёў **старшыня Гомельскага аблвыканкама Генадзь САЛАВЕЙ,** кіраўнік рэгіёна акцэнтаваў увагу на тым, што Гомельшчына павінна быць гатовая да ўсіх магчымых варыянтаў развіцця сітуацыі. Дробязяў у гэтай рабоце няма. Да таго ж многае будзе залежаць ад стану паводкі на рэках на тэрыторыі суседніх краін — Расіі і Украіны, адкуль можа прыйсці «вялікая вада». Як падкрэсліў Генадзь Салавей, гэты факт таксама неабходна абавязкова ўлічваць.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Найбольш значная нагрузка пры ліквідацыі наступстваў паводкі ў рэгіёне прыходзіцца на дзве службы — жыллёва-камунальную гаспадарку і ўпраўленне Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Па словах ратавальнікаў, незалежна ад паводкавых прагнозаў, Гомельскі гарнізон да праходжання паводкі гатовы ў поўным аб'ёме. Для прыняцця мер аператыўнага рэагавання збор і аналіз інфармацыі аб паводкавай сітуацыі традыцыйна ажыццяўляецца ў кругласутачным рэжыме. У выпадку неабходнасці для зніжэння наступстваў паводкі будуць задзейнічаны плавальныя сродкі, водаадводная, інжынерная і іншая спецтэхніка, а таксама арганізуецца комплекс мерапрыемстваў па часовым адсяленні насельніцтва з зон падтаплення і эвакуацыі сельскагаспадарчай жывёлы ў месцы для часовага размяшчэння.

— Для правядзення першачарговых ратавальных работ у паводкавы перыяд на тэрыторыі Гомельскай вобласці створаны пяць зводных атрадаў, якія гатовы да перадыслакацыі ў любы пункт вобласці і краіны, — адзначыў **начальнік Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей ДЗІЧКОЎСКІ.**

Між тым, па даных філіяла «Гомельаблгідрамет» дзяржаўнай установы «Рэспубліканскі цэнтр па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя», на гэты момант сітуацыя на вадаёмах вобласці спакойная.

— На пачатак бягучага тыдня на большасці рэк Гомельскай вобласці назіраецца рост узроўню вады з сутачнай інтэнсіўнасцю ад 1 да 10 сантыметраў. Толькі на рацэ Прыпяць, у раёне вёскі Чэрнічы, адзначаецца роўны ход, узровень вады не хістаецца, — растлумачыла **начальнік аддзела гідралогіі і аграметэаралогіі філіяла «Гомельаблгідрамет» Вольга КАЛУГІНА.** — На большасці рэк рэгіёна адзначаецца ледастаў з праталінамі, на асобных участках прытокаў Сожа і Прыпяці — забэрагі і рэдкі шугаход, некаторыя ўчасткі прытокаў адзначаных рэк поўнасцю ачысціліся ад лёду. Поўны ледастаў захоўваецца на рацэ Бесядзь у раёне населенага пункта Свяцілавічы. На поўме вада знаходзіцца на рацэ Дняпро каля горада Лоева, на Пцічы каля вёскі Першая Слабодка, на Убарці каля населенага пункта Краснабярэжжа, на Случы каля пасёлка Ленін.

Як адзначаюць спецыялісты «Гомельаблгідрамета», максімальны ўзровень вады вясновай паводкі на Гомельшчыне шмат у чым будзе залежаць ад умоў надвор'я. Калі ўначы будзе падмарожваць, а ўдзень — падтаваць, то, нягледзячы на багацце снегу, паводкавая сітуацыя мусіць працякаць спакойна.

Спадзявацца на падарункі надвор'я — не выйсце. У Гомелі на пасяджэнні камісіі па надзвычайных сітуацыях пры гарвыканкаме абмеркавалі пытанне праходжання вясновай паводкі. Вядома, што ўжо вызначаны месцы, дзе ў выпадку прыходу «вялікай вады» змогуць часова размясціцца грамадзяне, чые домаўладанні ў зоне рызыкі. Падчас работы назіральных камісій у адміністрацыях раёнаў Гомеля ўдакладняюцца спісы тых, каму можа спатрэбіцца адсяленне, наяўнасць на падворках грамадзян сельгасжывёлы і птушкі, вызначаецца, ці ёсць у людзей магчымасць самастойна выехаць на час падтаплення, калі спатрэбіцца. У Гомелі вызначаны месцы размяшчэння спецыяльных пастоў, дзе ў выпадку затаплення вуліц будуць кругласутачна дзяжурыць ратавальнікі, прадстаўнікі таварыства выратавання на водах, супрацоўнікі міліцыі. Вызначаны таксама месцы размяшчэння плавальных сродкаў і іншых неабходных у падобных сітуацыях рэчаў.

Між тым Гомельскае абласное ўпраўленне МНС арганізуе правядзенне тактыка-спецыяльных вучэнняў. Галоўная іх мэта — вызначыць гатоўнасць органаў кіравання, сіл і сродкаў раённага звяна да ліквідацыі надзвычайных сітуацый, звязаных з праходжаннем вясенняй паводкі. Месцам правядзення вучэнняў у рэгіёне абрана тэрыторыя каля паромнай пераправы Петрыкаў — Вялаўск. Паводле легенды, у выніку рэзкага павышэння ўзроўню вады ў Прыпяці адбыліся падтапленне шэрагу населеных пунктаў, разбурэнне палатна аўтамабільнай дарогі да паромнай пераправы, разбурэнне цела дамбы, якая абараняе населеныя пункты, ёсць пацярпелыя.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

НЕЙРАПЕДАГОГІКА, «ЭКА STEAM», АНГЛІЙСКІ ЛЕТНІК...

Як настаўніцкія ініцыятывы знаходзяць падтрымку і ўвасабляюцца ў рэчаіснасць

«Дзякуй вялікі! Для мяне быў вельмі важны напамін пра тое, што задача настаўніка — не толькі «даць дзіцяці інфармацыю рознымі цікавымі спосабамі», але і работа з асобай і над асобай. А я перыядычна пра гэта забываю», «Вы змаглі ахапіць неабсяжнае і раскласці па палічках тоны інфармацыі. Цяпер мой ход — пераварыць і вызначыць, дзе я хачу прымяніць тое, пра што даведалася, і зрабіць гэта», «Як важна памятаць, што я павінна бачыць не клас, як адно цэлае, а кожнага вучня як асобу», «...Сышла ў перазагрузку і пераасэнсаванне ўсёй сваёй дзейнасці, больш за тое, усяго жыцця». Так рэфлексавалі ўдзельнікі праекта «Нейрапедагогіка і педагогіка ў сучаснай школе». Ён стаў адной з 37 ініцыятыў, якія нарадзіліся ў выніку матывацыйна-навучальнага курса «Ад ідэі — да праекта».

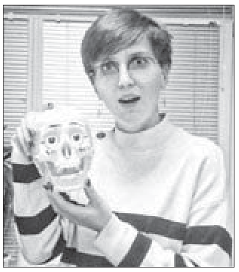

Аліна ТОЛКАЧ (*злева*) і Аляксандра ГЛОД: «Як стварыць мадэль эфектыўнага ўрока з пункту гледжання навукі пра мозг? Давайце разбірацца...»

ФЕЕРВЕРК ІДЭЙ

Арганізавала курс каманда беларускіх педагогаў. Ён быў задуманы як частка праекта «PRAсоўванне адукацыйных ініцыятыў» з мэтай натхніць і матываваць настаўнікаў, даць ім веды па праектным менеджменце, камандаўтварэнні, маркетынгу і лідарстве.

— Так сталася, што вясной пандэмія аб'яднала нас усіх у анлайне, і дзякуючы праграме «Настаўнік для Беларусі», асацыяцыі «Адукацыя для будучыні», IT-кампаніі Vizor Games і неабыякавым настаўнікам мы арганізавалі пяць набораў на бясплатны дыстанцыйны экспрэс-курс «Падрыхтаваны да дыстанцыйнага навучання», дзе педагогаў навучалі выкарыстанню лічбавых інструментаў для арганізацыі анлайн-заняткаў, — расказвае **дырэктар школы LuCh Яўген ЛУФЕРЧЫК.** — Курс карыстаўся вялікім попытам, напрыклад, падчас другога набору, калі навучанне настаўнікаў прыпадала на школьныя канікулы, заяўкі падалі 2,5 тысячы чалавек. Але складаны навучальны год скончыўся, распачаліся летнія канікулы і... усе засумавалі, праўда, ненадоўга. Адпачываць на канікулах — не для нас. Сустрэліся, правялі мазгавы штурм, вынікам якога стаў праект «PRAсоўванне адукацыйных ініцыятыў». Заручыліся падтрымкай фонду «Новая школа», кампаніі EPAM і стартавалі ў жніўні.

— Апошнія гады я актыўна кантактую з настаўнікамі, таму ведаю і бачу, што ў іх ёсць шмат вельмі крутых ідэй, задумак, ініцыятыў, але для іх рэалізацыі не хапае «чароўнага штуршка», а яшчэ каманды аднадумцаў, падтрымкі, крыху экспертызы, і, галоўнае, веры ў сябе і ў тое, што атрымаецца. Дарэчы, курс таксама быў ініцыятывай і творчым памкненнем фантастычнай каманды настаўнікаў, — падкрэслівае **каардынатар праграмы «Настаўнік для Беларусі», член праўлення фонду «Новая школа» Алена МЕЛЬЧАНКА.**

На летні інтэнсіў «Ад ідэі да праекта» падалі заяўкі 320 педагогаў, якія прадстаўлялі 120 школ. З іх змаглі запрасіць толькі палову: перавагу аддавалі рэгіянальным школам, дакладна вызначанай матывацыі і камандным заяўкам. У пачатку жніўня курс стартаваў. Перад удзельнікамі выступілі 43 спікеры з самых розных сфер. Глабальнай задачай курса было прадставіць настаўнікам іншы погляд на праектаванне, характэрны для бізнесу, «запаліць» іх і натхніць.

У выніку 143 педагогі аб'ядналіся вакол 37 праектаў: сярод іх былі «Ліцэйскі медыяцэнтр», «Новыя тэхналогіі ў музейнай практыцы гімназічнага этнаграфічнага кутка «Пад страхою прадзеда», «Жывы музей: mast see», «Аратар на абцасах», «Электронны адукацыйны рэсурс «Стужка памяці», «Школа тынэйджараў. Прапампуй свае soft skills», «Самы разумны. Вучуся быць вучоным», «Чытанне ў новым фармаце» і іншыя. У фінал Эдутону (педагагічнага марафону. — **Аўт.**) выйшлі з іх 23. А грантавую падтрымку атрымалі пяць, у тым ліку і праект Аліны Толкач і Аляксандры Глод.

АКНО МАГЧЫМАСЦЯЎ

Аліна ТОЛКАЧ — псіхолаг і настаўнік англійскай мовы ў прыватнай школе «Альтэрнатыва», Аляксандра ГЛОД выкладае ў 115-й мінскай сярэдняй школе матэматыку.

— Як зразумець, што адбываецца з дзіцем і чым яму дапамагчы? Гэтыя пытанні задаюць сабе штодня многія педагогі, — кажа Аліна. — Складанасці ў навучанні, адсутнасць увагі, немагчымасць сканцэнтравацца, адмаўленне, агрэсія, канфлікты... Што з усім гэтым рабіць? А эмоцыі? Як яны ўплываюць на навучанне? Ці ўмее педагог выяўляць свае эмоцыі і рэсурсна аднаўляцца? Паверце, што пра космас і жыццё ў акіяне мы ведаем значна больш, чым пра ўласны мозг. Таму мы вырашылі гэтыя праблемы ліквідаваць. І не толькі ўзброіць настаўнікаў неабходнымі ведамі па псіхалогіі, але і навучыць іх нейрапедагагічным прыёмам і гульням пры складанні ўрокаў, а таксама навучыць аказваць першую псіхалагічную дапамогу дзіцяці. Важна зразумець вучняў, іх цяжкасці і магчымасці. Гэта, у сваю чаргу, адкрывае акно магчымасцяў ужо для нас...

Увесь курс быў падзелены на пяць блокаў: «Псіхалогія развіцця» (развіццё псіхікі, крызісныя перыяды, фарміраванне асобы і запуск вышэйшых псіхічных функцый і працэсаў), «Эмацыянальны інтэлект» (сувязь розуму і цела, прыняцце і кіраванне сваімі эмоцыямі, рэфлексія і эмпатыя, распазнаванне эмоцый і прагназаванне паводзін), «Нейрапедагогіка» (асноўныя этапы развіцця мозга чалавека, кагнітыўная псіхалогія і педагогіка ў адукацыі), «Настаўнік. Вучань. Першая псіхалагічная дапамога» і «Прыёмы і тэхнікі нейрапедагогікі на ўроках». Курс чытаецца анлайн. Было сфармулявана дзесяць ідэй: стварыць мадэль эфектыўнага ўрока з пункту гледжання навукі пра мозг, сабраць скарбонку прыёмаў першай псіхалагічнай дапамогі, стварыць інфаграфіку-падказку, як дзейнічаць у практычных сітуацыях, нагадаць, што дзіця — таксама чалавек і іншыя.

У Telegram была створана група анлайн-падтрымкі ўдзельнікаў (у ёй цяпер 57 чалавек з Беларусі, Расіі, Украіны і нават Іспаніі), там адбываецца абмен важнай інфармацыяй і новымі ідэямі па блоках праекта, забяспечваецца зваротная сувязь, прапануюцца творчыя дамашнія заданні для самаразвіцця. Мы прайшлі ўжо тры блокі. Натуральна, што блок, прысвечаны нейрапедагогіцы, аказаўся пакуль самы складаны.

Нейрапедагогіка, або адукацыйная нейранавука, аб'ядноўвае кагнітыўную нейранавуку, нейрабіялогію развіцця, педагагічную псіхалогію, адукацыйныя тэхналогіі і педагогіку. Яна павінна даць адказ на пытанне: як зрабіць адукацыйны працэс эфектыўным? Некаторыя слухачы скардзіліся, што тэарэтычнай інфармацыі вельмі шмат, яе складана ўспрымаць, але пагадзіліся, што без ведання тэорыі ніяк не абысціся.

І хоць курс яшчэ выкладаецца, Аліна і Аляксандра ўжо плануюць пасля яго завяршэння правесці аналіз і запусціць другі набор. Кажуць, што зараз ім патрабуецца юрыдычная кансультацыя па далейшым развіцці праекта.

АД ЭКАМАНІТОРЫНГУ ДА ЭКАРАМЁСТВАЎ

Сярод пераможцаў Эдутону аказаўся і праект па стварэнні на базе бабруйскай сярэдняй школы № 34 экалагічнага цэнтра «ЗАОДНО». У каманду аб'ядналіся чатыры педагогі гэтай установы: **Людміла КРЫЛОВА (настаўнік беларускай мовы), Святлана ЗДАРАНКОВА (настаўнік фізікі), Вольга КУЛАКОЎСКАЯ (настаўнік біялогіі) і намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце Ганна КЛІМЯНКОВА.**

— Для нас вельмі актуальная праблема выхавання выпускнікоў з развітымі экалагічна дружалюбнымі паводзінамі. Прыроду трэба не проста любіць, а свядома паважаць і шанаваць. Сучасная экалагічная сітуацыя патрабуе актыўнага стаўлення да праблем навакольнага асяроддзя і экалагічнага выхавання. Экакультура распачынаецца з кожнага з нас, — разважае Людміла Крылова. — Дзякуючы нашаму ўдзелу ў курсе «Ад ідэі — да праекта» ў лістападзе адбылося афіцыйнае адкрыццё цэнтра, але экалагічны сезон распачаўся для нас значна раней. Вучні школы сталі ўдзельнікамі акцый «Дапамагаю сабе і рацэ», «Чысты лес», «Зялёная зона», «Шкодныя расліны», паўдзельнічалі ў квэст-гульні «Экалагічная кругасветка». Каманда арганізавала экскурсіі «Экасістэмы Заходняга мікрараёна», «Бабруйск запаведны. Чырвоная кніга», серыю навучальных віктарын «Сёння зберажэш — заўтра спатрэбіцца», «Экалогія вакол нас. Таксічныя рэчывы», «Адходы ў даходы». І малодшыя вучні, і старшакласнікі, і нават супрацоўнікі школы актыўна далучыліся да акцыі «Новае жыццё ўзамен на закруткі» (пластыкавыя накрыўкі, якія закручваюцца) — сабралі вялікую іх колькасць і перадалі валанцёрам.

Паралельна з традыцыйнымі мерапрыемствамі экалагічнай накіраванасці ў экацэнтры ўкараняюцца і новыя кірункі, такія, напрыклад, як «Эка HAND MADE» . У рамках апошняга ўжо прайшлі майстар-класы «Лялька-мотанка», «Ткацтва», «Катанне грамнічнай свечкі». Трэба заўважыць, што катанне свечкі з натуральнага воску — адна з рытуальных традыцый свята. Воск для Грамніц збіралі загадзя, а выраблялі іх у апошнюю перад святам суботу. Так выйшла і ў нас. Удзельнікі майстар-класа прызналіся, што пах праполісу, цеплыня рук і шчыльнае кола ўдзельнікаў — менавіта тое, чаго так не хапала ў сцюдзёныя лютаўскія дні.

Што наперадзе? Дзякуючы падтрымцы EPAM і асацыяцыі «Адукацыя для будучыні» ў цэнтры будуць развівацца такія кірункі, як «Эка STEAM» (праектная дзейнасць: дакладныя навукі плюс экалогія)» і «Экаманіторынг». У школе ўжо прайшлі канікулы «Эка STEAM. Крыніцы энергіі», наперадзе чакаюць канікулы «Эка STEAM. Вымяральныя прыборы» і «Эка STEAM. Экалагічны маніторынг». Дзякуючы дапамозе Цэнтра экалагічных рашэнняў у школе фарміруецца адпаведнае тэматычнае інфармацыйнае асяроддзе. «Мы вельмі любім свой праект за яго шматвектарнасць. Калі не працуе адзін напрамак, можна пераключыцца на іншы», — канстатуе Людміла Крылова.

З НАСТАЎНІКА — У ВАЖАТЫЯ

Напэўна, самым масавым праектам па колькасці педагогаў, якія да яго далучыліся, стаў летнік «English BY camp». Яго развіваюць 11 энтузіястаў з Мінска, Мазыра, Слуцка, Пружан, Гродна і Прылук. Англійская мова — значна больш, чым вучэбны прадмет, гэта важны інструмент для кантактаў, сцвярджаюць яны, але, каб матываваць навучэнцаў, трэба стварыць моўнае асяроддзе. Англамоўны летнік якраз і дапамагае дзецям усвядоміць, навошта яны вывучаюць на ўроках англійскую мову. Апошняя засвойваецца там не як прадмет. Зносіны на замежнай мове напоўненыя сэнсам. Пры пагружэнні ў моўнае асяроддзе знікае псіхалагічны бар'ер — страх зрабіць памылку ў гутарцы.

Аўтары імкнуцца натхніць і заразіць сваёй ідэяй іншых педагогаў. Каб летнік не ператварыўся ва ўрок, стаіць задача — змяніць настаўніцкае мысленне на важацкае. Лінгвістычны лагер — зусім не школа, хоць і арганізуецца ў яе сценах.

Каманда праекта займаецца напісаннем гатовых праграм тэматычных лагерных змен, правядзеннем важацкіх трэнінгаў для настаўнікаў і падтрымкай калег падчас правядзення летнікаў. Грант было вырашана перадаць тым яе членам, якія працуюць у дзяржаўных установах. Грошы былі падзеленыя пароўну паміж чатырма школамі — у Слуцку, Гродне, Мазыры і Прылуках — і выкарыстаны на закупку прынтараў, ламінатараў, паперы і іншых матэрыялаў, якія спатрэбяцца настаўнікам пры правядзенні школьных лагераў. У верасні-кастрычніку была напісана тэматычная праграма Camp Travel, а ў лістападзе яна была апрабаваная ў школах, дзе працуюць члены каманды, атрымала добрыя водгукі. У снежні і студзені кіпела работа над новай тэматычнай праграмай Camp Jobs. У сакавіку і маі пройдуць чарговыя важацкія трэнінгі, каб падрыхтаваць кадры для летнікаў на вясенніх і летніх канікулах. Вясной будуць арганізаваныя як анлайн, так і афлайн-летнікі. У больш аддаленых планах — стварэнне калекцыі гатовых праграм для правядзення летнікаў, з якіх кожны настаўнік зможа выбраць тыя, што падыходзяць яму. З часам мадэль англійскага школьнага лагера можна будзе адаптаваць і выкарыстаць для школьнага лагера на іншай замежнай мове.

У рамках гэтага праекта нарадзілася новая ініцыятыва Pen Friend Project. Навучэнцы робяць, падпісваюць і адпраўляюць паштоўкі сваім аднагодкам — такія своеасаблівыя генератары добрага настрою, цікавыя і пазітыўныя пасланні. Мэта — павіншаваць на англійскай мове незнаёмых хлопцаў і дзяўчат з надыходзячымі святамі. Кожны месяц — новы раўнд, новая тэма і новая школа-партнёр. Пагадзіцеся, што ў лічбавым свеце такі спосаб кантактавання для дзяцей, якія не прывыклі бегаць да паштовай скрыні, — «экзотыка», асабліва вітаюцца паштоўкі, зробленыя ўласнымі рукамі. Ужо прайшло два раўнды, у якіх паўдзельнічалі 390 вучняў з 32 школ.

Асноўным крытэрыем падбору партнёраў быў узрост дзяцей. Таксама ўлічваліся іх месца пражывання (пажадана, каб яны былі з розных рэгіёнаў) і колькасць вучняў, гатовых перапісвацца. «Магчыма, у чымсьці падбор партнёраў быў не ідэальны, але што ў нашым жыцці ідэальнае? А паспрабуйце зрабіць ліманад з тых лімонаў, якія ў нас ёсць», — жартуюць арганізатары і радуюцца, што такім чынам ім удалося уцягнуць дзяцей у дзейнасць на англійскай мове.

У праекта «English BY camp» ёсць свае старонкі ў сацыяльных сетках Facebook і «УКантакце». Там можна назіраць за тым, што робяць калегі, задаваць пытанні, дзяліцца сумненнямі і чаканнямі. Распачынаць новае — страшна, але калі ёсць падтрымка аднадумцаў, то ўсё нашмат прасцей. Разам усё атрымаецца!

Надзея НІКАЛАЕВА.

Фота з адкрытых крыніц.

«БУДУЧЫ ПРЫРОДНЫМ БЕЛАРУСАМ...»

Чым мы абавязаны Яўхіму Карскаму

Энцыклапедыст, заснавальнік беларусазнаўства, навуковага айчыннага мовазнаўства і літаратуразнаўства, этнограф, фальклярыст, дыялектолаг, славіст, адзін з аўтараў статута Інстытута беларускай культуры, кіраўнік камісіі па стварэнні Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, педагог і рэктар Варшаўскага ўніверсітэта, акадэмік расійскай і чэшскай Акадэмій навук, дырэктар Музея антрапалогіі і этнаграфіі... Заслугі Яўхіма Карскага можна пералічваць доўга. Навуковая спадчына Я. Ф. Карскага — 1052 асабістыя працы і 18 публікацый у суаўтарстве. І як заўважыла падчас «круглага стала», прысвечанага 160-годдзю выдатнага вучонага і 100-годдзю Інбелкульта, загадчык аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства НАН Беларусі Вераніка Курцова, якія б яго працы мы ні называлі, усе яны вельмі каштоўныя не толькі для нацыянальнага мовазнаўства, але і для ўсёй нацыянальнай культуры.

НАМ ЗАСТАЛАСЯ СПАДЧЫНА

— Навуковая спадчына Карскага, яго фундаментальныя працы, стварэнне Інстытута беларускай культуры, а пасля на яго базе — Нацыянальнай акадэміі навук, — гэта тыя важныя вехі, якія забяспечылі развіццё беларускага мовазнаўства, апісанне сістэмы беларускай мовы і вывядзенне яе да канца XX стагоддзя на ўзровень высакаразвітай літаратурнай мовы, якая можа паспяхова абслугоўваць розныя сферы жыцця грамадства. Усё гэта дазволіла беларускай мове стаць дзяржаўнай у нашай краіне і заняць месца ў славянскай і культурнай прасторы, — заўважыў **акадэмік Аляксандр ЛУКАШАНЕЦ.**

За тыя сто гадоў, што прайшлі з часу напісання Карскім «Беларусаў», гуманітарная навука назапасіла каласальны досвед. Але, як заўважыў дырэктар Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Іван Саверчанка, і сёння ніводзін даследчык у галіне мовазнаўства і літаратуразнаўства і нават сумежных дысцыплін не можа абысціся без напрацовак Яўхіма Карскага. Яго работы дапамагаюць фарміраваць мысленне чалавека, асобу навукоўца.

Не трэба забывацца, што ў другой палове XIX стагоддзя, калі Карскі пачынаў даследаванні, нашы землі знаходзіліся ў складзе Расійскай імперыі і тагачасная навука афіцыйна не прымала самастойнасці існавання беларусаў як асобнага народа. Менавіта працы Яўхіма Фёдаравіча ляглі ў падмурак вывучэння беларускай мовы.

Яго манаграфія «Обзор звуков и форм белорусской речи» стала першым сістэмным даследаваннем такога кшталту. «Будучы прыродным беларусам, атрымаўшы выхаванне і адукацыю ў асяроддзі беларусаў, значыць, з самага дзяцінства да апошняга часу знаходзячыся амаль толькі ў беларускім асяроддзі, аўтар набыў некаторую вопытнасць у беларускіх гаворках, якую потым падмацаваў знаёмствам з запісанымі творамі беларускай мовы, — пісаў у прадмове да сваёй навуковай працы Яўхім Карскі. — Але чым больш даводзілася знаёміцца з імі, тым часцей кідалася ў вочы нездавальняльнасць запісу гэтых твораў; зусім ненавуковая, а часта нават зусім скажоная перадача гукаў беларускіх. Прычына такой бязрадаснай з'явы зусім зразумелая. Браліся за вывучэнне беларускай мовы людзі збольшага толькі павярхоўна знаёмыя з ёй, тыя, хто загадзя склаў пра яе скажоныя меркаванні... Што ж датычыцца навуковых даследаванняў па беларускай мове, то іх, можна сказаць, яшчэ не існуе...» Гэта 1885 год, праца напісана і выдадзена Карскім, калі ён навучаўся ў Нежынскім гісторыка-філалагічным інстытуце. Малады даследчык акрэсліў тэрыторыю рассялення беларусаў, вылучыў асноўныя дыялекты беларускай мовы, апісаў яе спецыфічныя рысы.

Наогул пытанням беларускага мовазнаўства вучоны аддаў амаль паўстагоддзя. Кожны тэзіс ён падмацоўваў фактамі. Для гэтага перачытаў і прааналізаваў неверагодную колькасць крыніц, прычым імкнуўся працаваць з арыгіналамі пісьмовых помнікаў. Даследаваў скарбы царкоўнай кніжнасці і духоўнай літаратуры, прысвяціў дысертацыю перакладам Псалтыра на беларускую мову, якія рабіліся на працягу XV—XVII стагоддзяў, дзе звярнуў увагу на тое, што калі такія папулярныя кнігі, па якіх раней вучыліся чытаць, з царкоўнаславянскай мовы былі перакладзены на старабеларускую — гэта найлепшае сведчанне важнасці і запатрабаванасці мовы ў Вялікім Княстве Літоўскім.

Яўхім Фёдаравіч — заснавальнік беларускай палеаграфіі. У сваіх працах ён вызначыў асноўныя заканамернасці змен у абрысах кірылічных літар у старабеларускім пісьменстве на працягу XIV—XVII стагодзяў, правёў вялікую пошукавую работу і ажыццявіў палеаграфічны аналіз шматлікіх унікальных тэкстаў. Каб вывучыць старадрукі і рукапісы, ездзіў у Варшаву, Кіеў, Маскву, Санкт-Пецярбург і іншыя гарады. Ён быў першым беларускім літаратуразнаўцам, прааналізаваў усе віды і жанры старога беларускага пісьменства, глыбока вывучаў летапісы, знаёміўся з творчасцю пісьменнікаў, якія тварылі ў пачатку XX стагоддзя.

РЭВАЛЮЦЫЯ

Карскі шмат падарожнічаў па Беларусі, праводзіў палявыя даследаванні, занатоўваў фальклор і моўны матэрыял. Яго паездкі па памежных тэрыторыях мелі яшчэ адну практычную мэту — вызначыць межы рассялення беларускага этнасу і тэрыторыю пашырэння беларускіх гаворак. Асновай для вывучэння граніц этнічнай беларускай тэрыторыі Карскі лічыў выключна мову: «Навука валодае помнікамі матэрыяльнай археалогіі, данымі народнага побыту і асабліва багаццямі мовы... Далей за мову не пашыраецца ніводная з крыніц». Уласна кажучы, і сёння яго даследаванні не трацяць актуальнасці. Узрастае роля беларускай мовы як фактару адзінства і яднання нацыі.

Яго фундаментальная праца «Беларусы» — а гэта тры тамы, кожны па некалькі частак (у сукупнасці сем кніг) — да нашага часу застаецца найбуйнейшым даследаваннем у галіне беларусістыкі. У выданні ён апісаў асаблівасці беларускай мовы, вуснай народнай творчасці, пісьменства, культуры і гісторыі беларускага народа. Акрамя работы непасрэдна з літаратурнымі помнікамі, вучоны прагледзеў безліч работ розных даследчыкаў, фальклорна-этнаграфічных запісаў XIX—пачатку XX стагодзя і, галоўнае, удзяляў увагу вывучэнню жывой беларускай мовы ва ўсёй яе разнастайнасці.

І сёння ніводзін даследчык у галіне мовазнаўства і літаратуразнаўства, і нават сумежных дысцыплін не можа абысціся без напрацовак Яўхіма Карскага. Яго работы дапамагаюць фарміраваць мысленне чалавека, асобу навукоўца.

Наогул, такіх грунтоўных даследаванняў у галіне вывучэння славянскіх народаў яшчэ не было, ды і амаль не створана да нашага часу. Карскі паказаў, што беларуская мова роўная сярод іншых славянскіх моў, мае свае адметныя рысы і гісторыю развіцця. Для таго часу такая заява была рэвалюцыйнай.

У выніку шматлікіх экспедыцый (па падліках навукоўцаў, Карскі пабываў больш чым у ста пунктах) былі створаны дзве карты, якія ён змясціў у першым томе «Беларусаў» — «Этнаграфічная карта беларускага племені» і «Этнаграфічная карта беларускага племені. Беларускія гаворкі». На другой адлюстравана тэрыторыя пашырэння разнастайных фанетычных з'яў беларускай мовы і зроблена класіфікацыя беларускіх дыялектаў. З гэтага пачалася новая галіна ў беларускім мовазнаўстве — лінгвагеаграфія.

Да таго ж акадэмік пакінуў праграму для наступных даследчыкаў. У першым томе «Беларусаў» ён гаварыў, што неабходна выдаць слоўнік беларускай мовы. Яго планы па стварэнні слоўнікаў жывой дыялектнай мовы і старабеларускай мовы не былі спраўджаны. І справа не толькі ва ўзросце і здароўі вучонага, за савецкай уладай пачаліся цкаванні акадэміка. Яго звольнілі з пасады прафесара Мінскага педагагічнага інстытута як чалавека з нядобранадзейнай «палітычнай фізіяноміяй». У 20-х гадах у часопісах быў надрукаваны шэраг гнеўных артыкулаў, у тым ліку і рэцэнзія на III том «Беларусаў», дзе нейкі Уладзіслаў Дзяржынскі (Чаржынскі) нават абвінаваціў акадэміка ў «павярхоўнасці» ведання сучаснай беларускай літаратуры...

Хоць адукаваныя людзі высока цанілі Яўхіма Карскага. Распрацоўкі вучонага былі выкарыстаны слоўнікавай камісіяй Інбелкульта пры падрыхтоўцы праектаў па сістэматызацыі беларускай лексікі. Сцяпан Некрашэвіч прапаноўваў акадэміку ўзначаліць Інбелкульт, выкладаць у БДУ.

Акрамя таго, і пытанні аб вызначэнні граніц нашай краіны, этнагенезу народа таксама немагчыма было б вырашыць без работ Карскага.

АСЭНСАВАННЕ

Характарызуючы навуковую спадчыну «акадэміка № 1», Міхаіл Булахаў пісаў: «У працах Я. Ф. Карскага лінгвіст знойдзе ўзорнае апісанне стараславянскай, старажытнарускай і сучасных славянскіх моў; палеограф — сістэматычнае даследаванне старажытнай гісторыі славянскай пісьменнасці і яе трансфармацыю ў пазнейшую эпоху; літаратуразнавец — яскравую карціну развіцця вуснай народнай творчасці і мастацкай літаратуры беларусаў са старажытнасці да першай чвэрці XX ст. уключна». Менавіта Міхаіл Булахаў вельмі шмат зрабіў у галіне даследавання спадчыны акадэміка, ён вёў актыўную перапіску з зяцем Карскага — Віктарам Баркоўскім. Апошні ў адным з допісаў прызнаваўся, што ўвайшоў у сям'ю акадэміка, калі марыў аб фізіка-матэматычным факультэце ўніверсітэта ці аб тэхнічнай ВНУ. Але сустрэча з Яўхімам Фёдаравічам, размовы аб беларускай мове і літаратуры і палымяная перакананасць вучонага, што філолаг патрэбны Радзіме не менш за іншага спецыяліста, абумовілі тое, што Баркоўскі абраў шлях мовазнаўца.

У 80-х гадах навукоўцы не раз уздымалі пытанне аб тым, што імя Карскага павінна быць дадзена вышэйшым навучальным установам. Тады ж з'явілася ідэя правядзення Карскіх чытанняў, з 1991 года яны сталі міжнароднымі, і гэта сведчыць пра значнасць вялікай і рознабаковай навуковай спадчыны акадэміка не толькі для беларусаў.

Не трэба забывацца, што ў другой палове XIX стагоддзя, калі Карскі пачынаў даследаванні, нашы землі знаходзіліся ў складзе Расійскай імперыі і тагачасная навука афіцыйна не прымала самастойнасці існавання беларусаў як асобнага народа. Менавіта працы Яўхіма Фёдаравіча ляглі ў падмурак вывучэння беларускай мовы.

Праўнук славутага акадэміка Аляксандр Карскі таксама шмат часу правёў у архівах, даследуючы жыццё свайго продка. Унікальныя фатаграфіі, дакументы, звесткі ён падаў у двух тамах, прысвечаных біяграфіі Яўхіма Карскага. Гэтая работа — яшчэ адзін ключык да разумення асобы вучонага, яе станаўлення, тут багата звестак пра ранні перыяд жыцця, дзяцінства Яўхіма Фёдаравіча, мясціны, у якіх ён пабываў.

Не ўся спадчына акадэміка была шырока даступная для навуковай супольнасці, што выпраўляе яшчэ адно новае выданне, падрыхтаванае навукоўцамі, — «Жыццё і дзейнасць акадэміка Я. Ф. Карскага. Зборнік дакументаў і матэрыялаў». Тут змешчана таксама перапіска вучонага са знанымі дзеячамі таго часу па пытаннях гісторыі і культуры, напрыклад, лісты, дзе Янка Купала просіць Яўхіма Фёдаравіча, каб той «звярнуў увагу на пераклад «Песні аб паходзе Ігара», і адказ, у якім вучоны ўхваляе работу пісьменніка. Таксама тут змешчаны дакументы сям'і, а з дзённіка, што Яўхім Карскі вёў падчас камандзіроўкі 1918—1920 гадоў, мы даведваемся, з якімі праблемамі давялося сутыкнуцца знакамітаму вучонаму і ў якім запусценні ён заспеў гарады падчас змены ўлад. «Вясной 1918 года ў Петраградзе асабліва моцна даў сябе адчуваць голад. Хлеба сталі адпускаць па 1/4 фунта, затым па 1/8 на чалавека, а здараліся дні, што і такіх водпускаў не было. Бульбы таксама не было, а іншыя прадукты сталі паступова знікаць. Асобе, якая жыве толькі на сваё дараванне, абсалютна стала немагчыма існаваць. Мы з жонкай і дачкой моцна схуднелі... Раз нават я страціў прытомнасць на вуліцы. Зразумела было, што далей заставацца ў Петраградзе немагчыма». У Нежыне яго засмучае заняпад інстытута, у якім ён раней вучыўся. У Варшаве прафесар застае сваю кватэру разнесенай і разрабаванай, важныя дакументы былі раскіданыя па падлозе, а значная частка кніг распрададзена букіністам... А таксама з дзённіка мы бачым, як у Мінску, нягледзячы на ўсе нягоды і пошукі розных падпрацовак, каб элементарна здабыць харчаванне, вучоны не перастае дбаць пра асвету і навуку.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Краіна здароўя

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

СЛАНЕЧНІКАВЫ АЛЕЙ: ЯК ВЫБРАЦЬ І ЗАХОЎВАЦЬ

Чым адрозніваецца нерафінаваны сланечнікавы алей ад рафінаванага? А таксама як правільна выбраць і захоўваць гэты прадукт?

Па словах экспертаў, калі смажыць на нерафінаваным алеі, то ўсё, што надае яму пах, колер і смак, — прыродныя араматызатары, вітаміны, мінералы, кіслоты — пры нагрэве хутка разбураюцца, а такі алей «прыпраўляе» ежу канцэрагенамі і транстлушчамі. Таму раз і назаўсёды трэба запомніць, што сланечнікавы рафінаваны алей — для высокіх тэмператур, а любы нерафінаваны — хоць сланечнікавы, хоць аліўкавы — для салатаў, соусаў і заправак.

Амаль усе ведаюць, што сярод нерафінаванага аліўкавага алею найбольш карысны той, на этыкетцы якога напісана Extra virgin. Так можна маркіраваць толькі алей першага халоднага адціскання, гэта значыць самага камфортнага для нашага арганізма.

Але і сланечнікавы нерафінаваны алей таксама бывае больш і менш карысны. Сланечнікавы, як і любы іншы алей, здабываюць двума спосабамі. Самы распаўсюджаны — экстракцыя. Семачкі чысцяць, здрабняюць і заліваюць растваральнікамі. Атрыманую сумесь сепарыруюць, дыстылююць, апрацоўваюць парай. Атрымліваць алей так, нягледзячы на шматлікія маніпуляцыі, вельмі выгадна, таму што з семкі адціскаецца амаль усё, а ўсе сляды нафтапрадуктаў выдаляюцца. Вось толькі з-за высокіх тэмператур і агрэсіўнай «хіміі» знікае амаль уся біялагічная карысць. На ўпакоўках з такім нерафінаваным алеем ніколі не напішуць, па якой методыцы ён атрыманы.

А калі алей здабыты халодным прэсаваннем, то гэта трапіць на этыкетку абавязкова. Бо такі прадукт — проста скарбніца вітамінаў. Семачкі або аліўкі толькі чысцяць, здрабняюць і прэсуюць. Ніякага награву — толькі механічная чыстка ад асадку. Каштуе яно, вядома, даражэй, бо з семак такім асцярожным экалагічным спосабам можна здабыць толькі 20 % алею, а заплацяць даводзіцца за ўсе сто.

Свежасць — гэта адзін з галоўных крытэрыяў усіх раслінных алеяў. Але складанасць у тым, што калі хлеб чарсцвее, малако пракісае і піць яго немагчыма, то псаванне прадукту не такое відавочнае — і цвіллю рэдка пакрываюцца, і змену смаку не кожны заўважаць. Таму вельмі важна выкарыстоўваць алей у рамках тэрмінаў яго прыдатнасці.

Пасля адкаркоўвання нерафінаваны сланечнікавы алей прагаркае ўсяго за месяц. І нават калі на выгляд і смак ён здаецца нармальным, то лепш яго не ўжываць, бо ўнутры ўтварыліся таксіны: эпаксіды, альдэгіды, кетоны. Іх значна больш у алеі, які няправільна захоўваюць.

Калі прыносіце алей дадому, лепш пераліць яго ў цёмную шкляную бутэльку. Некаторыя ставяць такую тару побач з акном, дзе прамыя сонечныя прамяні, або побач з плітой ці ракавінай. Ультрафіялет і павышаная тэмпература актывуюць акісляльныя працэсы. Лепш захоўваць бутэльку з такім прадуктам у цёмным халодным месцы, але не ў халадзільніку.

Дарэчы, у фрыцюры або на патэльні неабавязкова выкарыстоўваць сланечнікавы рафінаваны алей, калі ў продажы ёсць той, што ад іншых культур. Таннейшы, напрыклад, кукурузны. Калі ён якасна ачышчаны, то розніцы не будзе, таму што ўсе рафінаваныя алеі пазбаўляюцца смаку і паху. А вось замяняць рафінаваны алей пры смажанні якім-небудзь экзатычным нерафінаваным небяспечна. Для высокіх тэмператур ніякі нерафінаваны алей не падыходзіць.

КАЛІ ЗНІКАЮЦЬ ДЗЯСНЫ...

Ці можна запаволіць развіццё парадантозу?

Да стаматолага мы прывычаіліся хадзіць у асноўным для лячэння зубоў, радзей — для прафілактыкі. Але вельмі важна сачыць і за станам тканкі, якая абкружае зуб — парадонтам. Парадантоз і парадантыт — захворванні, якія паражаюць зубное «атачэнне». Зубная тканка перастае выконваць функцыю ўтрымлівання, што можа прывесці да страты зубоў. І калі парадантыт звычайна «паказваецца» адразу, то заўважыць парадантоз няпроста. Як на яго своечасова звярнуць увагу і ці магчыма вылечыць, расказала стаматолаг-хірург 7-й гарадской стаматалагічнай паліклінікі Вольга КОМАР.

Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

— Вольга Раманаўна, што за захворванне — парадантоз? Як яно сябе праяўляе?

— Нярэдка яго блытаюць з парадантытам. Але гэта розныя захворванні. Парадантыт — паражэнне мяккіх і косных тканак, якія акружаюць і падтрымліваюць зуб. Яно наступае пасля гінгівіту — запалення і крыватачывасці дзясны. Пры дрэннай гігіене стан пагаршаецца, запаленне прагрэсуе, уцягваюцца новыя ўчасткі парадонта, у выніку змяншаецца аб'ём коснай тканкі. Усё гэта суправаджаецца крыватачывасцю і гнойнымі выдзяленнямі. У большасці выпадкаў так працякае парадантыт.

Калі адсутнічае пэўная колькасць зубоў, з дапамогай артапедычных канструкцый адбываецца стабілізацыя. Ёсць шыны рознай накіраванасці ў залежнасці ад ступені захворвання

Парадантоз сябе паводзіць па-іншаму: дзясна бледная і светлая, але таксама адбываецца змяншэнне коснай тканкі. Гэта хранічнае захворванне, і пры пачатковых стадыях пацыент нават не падазрае аб яго развіцці. Бадай, адзінае, што можа ўсхваляваць, — невялікая крыватачывасць пры гігіене поласці рота. Яркіх запаленчых клінічных праяў тут няма. Звычайна пацыент звяртаецца да ўрача, калі заўважае, што паміж зубамі з'яўляюцца цёмныя трохкутнікі — захворванне зайшло ўжо далёка.

І калі парадантыт сустракаецца ў 90 % насельніцтва, то парадантоз — нашмат радзей, усяго ў 3 %.

— Ад чаго вакол зубоў утвараюцца трохкутнікі?

— Дзясна апускаецца, змяншаецца косная тканка, і знешне гэта праяўляецца ў выглядзе цёмных трохкутнікаў.

— Ці можна неяк заўважыць хваробу да з'яўлення трохкутнікаў?

— У асноўным гэта толькі крыватачывасць: чысціш зубы, а дзясны крывавяць. Акрамя таго пры схільнасці да парадантозу дастаткова хутка ўтвараецца зубны камень. Спачатку гэта мяккі зубны налёт, які толькі раздражняе дзясну, але пры недастатковай гігіене пакрысе ён мінералізуецца і ператвараецца ў зубны камень. А гэта ўжо цвёрдая структура, якая ціснe на дзясну і косць, і, як правіла, адбываецца змяншэнне коснай тканкі ў апікальнай (перад'язычнай) вобласці. Падкрэслю, гэта дастаткова хуткі працэс, таму варта сачыць за ўтварэннем зубнога каменя.

— У чым прычыны парадантозу?

— Яны могуць быць розныя. У асноўным гэта парушэнне кровазабеспячэння коснай тканкі. І трэба разабрацца, чаму так адбываецца. Гэта або нейкае сістэмнае захворванне, напрыклад, цукровы дыябет, ВІЧ, гепатыт — тое, што парушае трофіку тканак. Або прымяненне пэўных лекавых прэпаратаў, якія маюць такі ўплыў. Курэнне моцна пагаршае трофіку мяккіх тканак, нярэдка ў курыльшчыкаў узнікае такая праблема. Прычынай можа быць і траўматызацыя — артапедычнай канструкцыяй ці пломбай. Няправільны прыкус ці зменены становішча зуба ў дузе таксама выклікае траўміраванне і, адпаведна, змяншэнне коснай тканкі.

Акрамя таго, у кожнага з нас свой біятып дзясны. Калі яна тонкая, трэба пацыента папярэджваць, што яна можа траўміравацца нават падчас няправільнай гігіены. Нанесці шкоду можна не толькі зубной шчоткай, але і зубным каменем, пры правядзенні рэстаўрацыі — калі ставіцца пломба. Такая сама па сабе тонкая кволая дзясна траўміруецца пры нязначным уздзеянні. У тым ліку і з-за няправільнага становішча зуба.

Трэба сказаць, што ў старэйшага пакалення праблемы з парадонтам былі больш распаўсюджаныя. Бо ніхто на гэтым не засяроджваўся, ды і чысцяць зубы далёка не кожны ў пасляваенны час. Цяпер гэта актуальная тэма ў стаматалогіі, і пры жаданні праблемы можна вырашыць.

— Парадантоз можна вылечыць?

— Нельга сказаць, што цалкам, хіба што лёгкую ступень. У залежнасці ад ступені цяжкасці парадантозу падбіраюцца розныя методыкі лячэння, якія дазваляюць спыніць яго развіццё. Таму стабілізаваць захворванне можна. Калі пацыент звяртаецца з гіперыміраванай ацёчнасцю слізістай дзясны ці невялікім зрушэннем, але няма яркіх клінічных праяў, то захворванне можна стабілізаваць, вывесці на нейтральны ўзровень, і, ведаючы, што маецца схільнасць, назіраць і карэктаваць стан.

— Такім чынам, калі заўважыў пры чыстцы зубоў кроў...

— ...трэба звярнуцца да стаматолага і высветліць прычыну. Ні ў якім разе не займацца самастойным лячэннем, як у нас некаторыя робяць. Ёсць спецыяльны кірунак у стаматалогіі, і парадантолагі займаюцца лячэннем дзяснаў. Тактыку вызначае ўрач. Калі пачатковая стадыя, то гэта якасная гігіена. Акрамя таго, збіраецца анамнез пацыента. Калі ёсць пэўныя сістэмныя захворванні, то назіранне робіцца з ухілам на гэта.

Развіццю захворвання садзейнічае патагенная мікрафлора ў поласці рота. У ЗША было праведзена даследаванне, у якім удзельнічала каля пяці тысяч студэнтаў. Іх праверылі на наяўнасць патагеннай мікрафлоры, якая выклікае парадантоз. Даследаванне паказала, што ўмоўна-патагенная мікрафлора ёсць ва ўсіх, а вось захворванне развіваецца толькі ў 3 %. Таму на пачатковай стадыі важная гігіена. І калі ёсць сістэмнае захворванне — гэта карэкцыроўка яго лячэння ці назіранне.

Медыкаментознае лячэнне пачынаецца пры сярэдняй і цяжкай ступенях. Сярэдняя ступень цяжкасці характарызуецца змяншэннем коснай тканкі, маюцца нязначныя міжзубныя прамежкі, цёмныя трохкутнікі, нязначная рухомасць — 1-2 ступені. Тады, акрамя гігіены, робіцца павязкі і аплікацыі, а таксама шынiраванне. Зубы ўмацоўваць шкловалакном — па ўнутранай паверхні наклейваецца палоска, якая мацуецца на фотаматэрыял, дзякуючы чаму зубы знаходзяцца ў звязку і становяцца менш рухомыя. Калі адсутнічае пэўная колькасць зубоў, з дапамогай артапедычных канструкцый адбываецца стабілізацыя. Ёсць шыны рознай накіраванасці ў залежнасці ад ступені захворвання — ад тэрапеўтычных фоташын да больш складаных артапедычных канструкцый.

— Парадантоз ускладняе імплантацыю?

— Безумоўна. Некаторыя думаюць, што выдаляць зубы і паставяць імпланты. Ёсць вялікі нюанс: імплантацыя пры наяўнасці парадантозу ўскладняецца, бо косная тканка зменшаная і не дазваляе паставіць імплант. Калі цяжкая ступень захворвання, то варта рабіць косную пластыку, да таго ж важная сама дзясна — яе шчыльнасць і стан. Калі побач з адсутным зубам — запалены парадантозны зуб, то гэта супрацьпаказанне да імплантацыі, бо імпланты могуць не прыжыцца.

Пры цяжкай ступені прымяняецца хірургічны метад лячэння. Робіцца кюртаж кішэняў: адкрываецца лоскут, чысціцца патагенная мікрафлора; калі моцна зменшана дзясна, робіцца аперацыя па нарошчванні аб'ёму дзясны. Ёсць розныя методыкі: калі зуб мае шмат каранёў, і пад ім адсутнічае косць, падсыпаецца штучная, або робіцца забор невялікай часткі ўласнай косці. Сёння магчыма амаль усё.

Але зноў-такі, тут вельмі важная гігіена. Калі ў пацыента нездавальняючая гігіена пры хірургічных аперацыях, то працэнт поспеху адразу змяншаецца. Таму спачатку ўрач матывуе і навучае пацыента.

— Колькі можа заняць лячэнне пры парадантозе?

— Калі пачатковая стадыя, на працягу аднаго-двух месяцаў пацыент выконвае рэкамендацыі і назіраецца. Калі ўдалося прыпыніць захворванне, і запаленчых працэсаў няма, то раз на паўгода-год трэба наведваць стаматолага проста для прафілактыкі. Калі больш цяжкая ступень, то наведваць урача прыйдзецца часцей. Калі цяжкая, то лячэнне займае да двух гадоў — там ідуць косныя аперацыі, пластыка. Усё гэта — працэс няхуткі: зрабіў аперацыю — тры месяцы вывучаецца дынаміка, потым выконваецца наступнае ўмяшанне. Усё ж поласць рота — вільготнае асяроддзе, дзе адначасова ўсе аперацыі не зробіш.

У любым выпадку, пры парадантозе трэба назірацца, і сам урач вызначае, як часта яго наведваць. Акрамя асноўных сродкаў гігіены — шчоткі і пасты — патрабуюцца дадатковыя. Гэта ёршыкі, ірыгатары, тут таксама трэба кансультавацца з урачом, адпаведныя сродкі падбіраюцца індывідуальна. Наогул, такое захворванне нельга пакідаць на самацёк. Пры належным доглядзе і назіранні поспех будзе.

МОЖНА ТОЛЬКІ ПАЧУЦЬ,

альбо «Як грошай на машыну, дык мамка, дай...»

Недзе чытала, што мыццё — уручную — прыраўноўваецца да работы трактарыста (прасаванне — да работы муляра), што дзень звычайнай хатняй тупаніны забірае ў жанчын, столькі ж энергіі, колькі два футбольныя матчы ў футбаліста, што за год мы перамываем пяць тон посуду і «прабягаем» «ад печы да парога» (а ў гарадах — ад мыйкі да пліты?) больш за тысячу кіламетраў...

Цікавая інфармацыя, хоць, шчыра кажучы, асаблівага даверу яна не выклікала (бо хто ж, здавалася, тое лічыў-вымяраў?)...

Недаацэньваем тэхніку, якая насамрэч можа (і, відаць, даўно?!) не толькі мыць-прыбіраць-прасаваць, але і засведчыць, што той жа абед для невялічкай сям'і і на гэткай жа невялічкай кухні — гэта амаль... тысяча крокаў, якія дай бог прайсці.

СМЕХ СМЕХАМ

Спадарыня Ала жыве адна. І досыць даўно. Днямі, казала, заўважыла, што пачынае сама з сабой размаўляць: раіцца, нахвальваць, сварыцца, шукаць кампрамісу...

Даслоўна: «Іду вось раніцай на кухню і кажу сабе, што трэба зрабіць сняданак. Потым сама ў сябе пытаюся: «Ты есці хочаш?». Сама ж адказваю: «Не, пакуль не хачу»... Дык нашто тады гатаваць? Глядзіш — была задача, і тут жа яе няма.

Расказала пра гэта сваім — сыну, сястры... Яны пасмяяліся. Мне таксама смешна — пакуль...»

Канец цытаты.

НЕЛЮБОЎ? ДА ХАЛАДОЎ

Крамы таварам забітыя: што называецца, носа не ўткнуць, нешта з адзежы з краміштэйнаў не выцягнуць, не разгледзець як след, хоць...

Спадніца спадабалася — доўгая, чорная, у такой куды хочаш можна пайсці: зранку — на работу, вечарам — у госці...

— Яна з жакетам, гэта касцюм, — абарвала думкі прадавачка. — І, дарэчы, на вас...

Прыйшлося памераць: спадніца — нібыта тут і была, а вось верх...

— Велікаваты як быццам?

— Ну што вы? У самы раз! — пераконвала дзяўчына, ды гэтак настойліва...

Узяла, прынесла дамоў і спадніцу нават насіла. А вось жакет...

Хто яго толькі не мераў! Некаму з сяброўак-сваячак-суседак не падыходзіў фасон, некаму колер, памер... У выніку новая добрая рэч з крамнаю біркай у шафе так бы і звіселася, калі б... не маразы, якія прымусілі выцягнуць, надзець і ўбачыць, што жакет зусім не вялікі («мой памерчык», як казаў Папандопала), а ўжо ж цёплы, утульны, мілы...

Яшчэ і тым, дарэчы, што... нікому не падышоў.

...Гэта мы пра што? Пра адзежыну, рэч? Хоць з тым жа поспехам маглі пра... чалавека.

РЭЧ З ГІСТОРЫЯЙ

Першая ў пад'ездзе стол-кніга з'явілася ў Львоўны. Суседзі пра гэта ведалі і час ад часу прыходзілі пазычаць, каб дома сабраць гасцей, каб адсвяткаваць — хто вяселле, хто юбілей, хто радзіны...

Потым жыццё змянілася, і стол часцей сталі браць на хаўтуры.

Цяпер (нават на іх!) грамада ўжо не збіраецца — каранцін, і стол стаіць непатрэбны.

АБ ШТО РАЗБІВАЮЦЦА МАРЫ

І шчасціла ў жыцці, і няшчасціла, але каб так...

Мы загадзя, да дробных драбніц спланавалі водпуск, купілі білеты, даляцелі да Барселоны, даехалі да цёплага мора, пасяліліся ў атэлі... Потым з яго па адмысловай лесвіцы (да сёння ў вачах!) спусціліся на пляж і ўбачылі, які ж там цёплы пясочак, якая чыстая ціхая вада!.. Мы нават пакупаліся ў ёй (ура!) і прайшлі па беразе: з асалодай выпілі кавы, з'елі марожанае.

Гэта ўсё днём, а ўвечары мы ўжо мералі тэмпературу (за 39!) і чакалі доктара.

...Чула, што той прыехаў, бачыла, як падышоў да ложка, што здзівіла — працягнуў руку:

— Канстанцін.

Падала сваю. Назвала імя.

Далей — ці не ўсё як звычайна? Доктар пытаў, калі і адкуль прыляцелі, што елі-пілі, чым хварэлі, на што алергія — «агучыў» дыягназ, выпісаў рэцэпт з падрабязным апісаннем, як прымаць і якіх наступстваў чакаць — заўтра, паслязаўтра...

На той выпадак, калі нешта пойдзе не так, пакінуў свой нумар тэлефона і папрасіў званіць яму — нават уночы (?).

Вось гэта, апошняе, як і першае (поціск рукі) здзівіла, здаецца, найбольш. Мы нават памарылі, што некалі і ў нас, дома, доктар вось гэтак жа будзе прыходзіць — падаваць руку і разам з ёй — цвёрдае адчуванне, што ты ў бядзе не адзін, што цябе выцягнуць... Абавязкова!

Тры гады прайшло — мара пакуль не збылася. І (пандэмія...) ужо, напэўна, не збудзецца.

Як там у Губермана?

Учусь терпеть, учусь терять
и при любой житейской стуже
учусь, присвистнув, повторять:
Плевать, не сделалось бы хуже.

ЯК ЁСЦЬ...

Яны абедзве, і котка, і гаспадыня, былі ў гадах — яшчэ мякка кажучы...

І хвароб у абедзвюх таксама хапала. У жанчыны, прынамсі, цукровы дыябет, сэрца, суставы...

Але ж калі захварэла котка і дзеці адмовіліся завезці яе ў клініку, бабуля сама наняла таксі, паехала да доктара — на кансультацыю, потым — на ўколы...

Можа, па дарозе дзе, можа, у той лячэбніцы да жанчыны прычапіўся ковід, і справіцца з ім яна не змагла.

А котка — тая нішто сабе, паправілася і цяпер жыве ў дзяцей.

АРГУМЕНТ

Дзе адзін Якубавіч, там смех, дзе два — там, здараецца, рогат: гумарныя браты, і абодвух, як выглядае, хлебам не кармі — дай пахваліцца, хоць чым. Старэйшы, напрыклад, не праміне сказаць, што вайну заспеў, хоць нарадзіўся ў лютым 43-га і ўсяго, што помніць, як «на сваіх крывых» (ад рахіту) уцякаў ад роднага бацькі (той з фронту вярнуўся)... А малодшы — народжаны ў лютым праз дзесяць гадоў, што жыў «пры Сталіне».

Дарэчы, калі «бацька народаў» памёр, іх бабуля моцна гаравала, і старэйшы з гэтых унукаў дагэтуль помніць, як яе суцяшаў. Прасіў: «Ну не плач ты... Калі вельмі трэба, у нас яшчэ адзін Сталін народзіцца... У мяне ж во брат нарадзіўся!»

ЛАВІСЯ, РЫБКА...

Знаёмец выйшаў на пенсію, не паспеў як след адпачыць — кінуўся шукаць работу ці хоць нейкі занятак.

На блізкай рэчцы мужчын заўважыў, да аднаго падышоў: далікатна пацікавіўся, якая рыба клюе і на што? Выслухаў адказ, абдумаў — папытаў, дзе лепей вуды купіць, і крышку павесялеў, вырашыў, што яно ж на карысць:

і тэлевізар глядзець не буду, і нешта злаўлю... Хай не кожны дзень, хай каты...

Вось толькі той...

Да плотак, паршывец, яшчэ падышоў, панюхаў — паглядзеў у вочы гаспадару: «Ты хочаш, — моўчкі спытаў, — каб я гэта з'еў?» — «А што, — здзівіўся кармілец, — не будзеш?» Кот — нават не падумаў: задраўшы хвост, пашыбаваў прэч.

І потым за ўвесь надвячорак ні разу не падышоў! І спаць з ім таксама не лёг... «З тыдзень не размаўляў, — скардзіўся знаёмец. — Мусіць, падумаў, што я атруты прынёс?.. Вось і ляві гарадскую рыбу, вось і еш яе».

ВАЕННАЯ ХІТРАСЦЬ

«...Пайшлі са мной! — ледзь павітаўшыся, загадвае сваячка (ёй пяты гадок). — Я вам цацкі свае пакажу». — «Калі ласка, не ўсе, — просіць дачку матуля, — толькі самыя-самыя... Добра? А то гасцей без вячэры пакінеш».

І сапраўды, бо цацак у малой — проста безліч, як, відаць, у многіх сённяшніх дзяцей: іншае пакаленне, іншае жыццё.

У пасляваенным, як расказваў адзін з дзядоў, яны, малыя, гулялі з каваладкам аўчыны, да якой мацаваўся грузік, усё гэта нагой падкідвалася ўверх (хто вышэй?!) і потым прыгожым «парашуцікам» апускалася ўніз... Цікава, калі б не чарга: дзяцей тады збіралася шмат, цацка была адна. Ды і кажух «знаёмы» толькі адзін.

З маразамі гаспадар яго выцягнуў з шафы, хацеў апрануць і вачам не паверыў: дзірка — з кулак! — пад правай пахай і амаль такая ж — пад левай! Адкуль?

...Як паказаў «допыт», латкі выразаў яго сынок.

Чаму з-пад пах? Ваенная хітрасць: думаў, што ў гэтым месцы бацька не заўважыць. Ды і мароз туды не залезе.

ЯНЫ І МЫ

Віка не замужам. І не была. Кажа, што сама вінаватая, бо маладая-дурная, закахалася ў жанатага, з перыферыі. Той раз на месяц прыязджаў, кляўся-бажыўся, што развядзецца, зробіць кар'еру (ён казаў: «Возьме Мінск»), і ўжо тут распачне новае жыццё з ёю. Віка спала і бачыла... Галоўнае — зблізку, можна сказаць, бо каханак і сапраўды падымаўся ўгору!

Зваліўся ўраз: няшчасны выпадак, трое пацярпелых, крымінальная справа... Не да Вікі было... Ды і засталося. Адна яна, хоць кавалеры здараюцца.

Па выхадных, прынамсі, яна да бабулі ездзіць — у краму схадзіць, нешта прыбраць, памыць...

Надаечы вось праведвала; каля пад'езда бабулін сусед запыніў (прыгожы, казала, мужчына, інвалід-калясачнік): «камплімент адвесціў» — сказаў, калі б быў здаровы, то дакладна з ёй ажаніўся б!

Рада была: цэлы дзень на крылах лётала, а ўвечары неяк само дайшло, што калі б ён быў здаровы, то, пэўна ж, недзе працаваў бы, некуды ездзіў-хадзіў, з некім сустракаўся і таксама ажаніўся б.

Як усе яе аднакласнікі і ўсе аднагрупнікі...

І далёка не ўсе аднакласніцы-аднагрупніцы.

МОЖНА ТОЛЬКІ ПАЧУЦЬ...

Горад, раніца, нешырокая сцежка ў снезе. Па ёй штодня да прыпынку — назад, балазе ён блізка — рукою падаць... І тралейбус якраз «на падыходзе»: калі падбегчы, можна паспець.

Зрываемся з месца, бяжым, «па дарозе» даганяем жанчыну. Яна таксама як быццам «бяжыць», праўда, вельмі марудна, бо ў так званай дублёнцы, бо «сем пудоў» важыць і ў абедзвюх руках валачэ па сумцы.

Адну з іх мы маглі б «падхапіць», дапамагчы жанчыне, але тады на гэты тралейбус не паспелі б ні мы, ні яна. А так — шанц ёсць. І рэальны: мы, што называецца, ідзём на абгон, залятаем у салон і... нікуды не едзем, таму што следам за намі (кіроўца — чалавек: пачакаў!) у адчыненыя дзверы тралейбуса караскаецца тая жанчына, спехам (бо ў яе звініць тэлефон) ставіць сумку (выглядае — на чыюсьці нагу, бо тут жа ўздымаецца вэрхал), выцягвае з кішэні мабільнік, ссоўвае шапку — адказвае на нечае «прывітанне, ты дзе?» яшчэ спакойным: «У тралейбусе. Еду ў вёску». — «Чаму сваім ходам? — пытаецца нехта. — Што зяць?..»

Раз'юшаны бык спакайней бы, відаць, «прыняў» чырвонае, чым жанчына адзін напамін...

— Што зяць?! — на ўвесь салон паўтарае яна. — А ты дык не ведаеш?! Як грошай на машыну, дык ты, мамка, дай, а як падвезці куды, дык, цешча, пайшла ты...»

Яна кажа, куды, і пасля гэтага народ перад ёй моўчкі расступаецца: дае прайсці да свабоднага месца (яно, як ні дзіўна, знайшлося) і нават падстаўляе сумкі.

Значыць, разумее, што вось гэту, як стрэл, кароткую фразу нельга прыдумаць, — можна толькі пачуць...

Ад таго, хто папярэдне «выплакаў».

ПЫТАННЕ НА ЗАСЫПКУ

...Некалі даўно — і, вядома ж, з нагоды — злажылася кароткае:

Кожны ранак ёсць прычына
Дыфірамбы пець мужчынам
І прасіць іх, дарагіх,
Ад бяды і адзіноты
Ад нястачы і самоты
Берагчы найперш малых,
Берагчы сваю Айчыну,
Берагчы сваю жанчыну
І хоць парачку чужых.

Потым і неяк міжволі гэтыя радкі «перапісаліся» і загучалі трохі інакш:

Кожны ранак ёсць прычына
Дыфірамбы пець жанчынам
І прасіць іх, дарагіх,
Ад бяды і адзіноты
Ад нястачы і самоты
Берагчы найперш малых,
Берагчы сваю Айчыну,
Берагчы свайго мужчыну
І хоць парачку чужых.

Хто-ніхто палічыў гэта «формулай шчасця» (нават агульнага), для якога чаго толькі нам не зычаць?! Міхайлаўна — апроч іншага і найбольш сваім раўналеткам — лёгкай хады і яснай памяці!.. Надаечы, праўда (шмат было віншаванняў!), «зарапартавалася» і памяці пажадала... светлай.

Разам пасмяяліся. Разам думалі: памылілася яна ці ўсё ж такі не?

Валянціна ДОЎНАР.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н.С. извещает о проведении 19 марта 2021 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
	Условие продажи: **1.** Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **2.** Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств (автотехники и механизмов), а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. **Местонахождение лотов:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8		
2	Цифровая инженерная система ОСЕ, инв. № 61398	**5 550,00**	555,00
5	Станок токарно-винторезный ГС-526У-01, инв. № 60479	**6 210,00**	621,00
6	Станок токарно-винторезный ГС-526У-02, инв. № 60791	**20 370,00**	2 037,00
9	Вертикальный консольно-фрезерный станок со столом FSS450R, инв. № 60459	**13 620,00**	1 362,00
10	Аппарат копировальный многофункциональный KYOGERA KM-3650W(эра), инв. № 60882	**630,00**	63,00
14	Вальцы для гибки двутавра, инв. № 50602	**4 230,00**	423,00
18	Трактор сварочный MZ1000, инв. № 60411, 60412	**2 280,00**	228,00
20	Комплект сварочного полуавтомат «Варио Синержик» 5000-2 ZA-Евро, инв. № 60808	**480,00**	48,00
21	Полуавтомат сварочный Origo Mig 502c, инв. № 61214	**2 400,00**	240,00
22	Сварочный трактор RILON, инв. № 61395	**1 770,00**	177,00
26	Станок радиально-сверлильный ГС545, инв. № 60661	**6 870,00**	687,00
27	Станок радиально-сверлильный ГС545, инв. № 61145	**8 010,00**	801,00
28	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60944	**4 890,00**	489,00
29	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60945	**4 890,00**	489,00
30	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60946	**4 890,00**	489,00
31	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60947	**4 890,00**	489,00
32	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60948	**4 890,00**	489,00
34	Установка для сборки балок HZJ -1800, инв. № 61312	**34 200,00**	3 420,00
35	Механизм подачи PDE-41W, инв. № 60787	**480,00**	48,00
36	Сварочный аппарат HUGONG THMIG-500 в к-те, инв. № 60820	**480,00**	48,00
37	Кондиционер G12LHP, инв. № 60969	**150,00**	15,00
39	Кондиционер G12LHP, инв. № 60971	**150,00**	15,00
40	Кондиционер LG S18LHP, инв. № 60975	**210,00**	21,00
43	Кондиционер LG S18LHP, инв. № 60917	**210,00**	21,00
46	Кондиционер LG S18LHP, инв. № 60919	**210,00**	21,00
48	Кондиционер LG S24H, инв. № 60655	**240,00**	24,00
49	Кондиционер Panasonic 18 DKD, инв. № 60653	**180,00**	18,00
50	Кондиционер Panasonic 18 DKD, инв. № 60654	**180,00**	18,00
52	Водогрейный котел на МТВ, инв. № 61103	**8 100,00**	810,00
53	Водогрейный котел на МТВ, инв. № 61104	**8 100,00**	810,00
54	Сварочный аппарат Herman Shark 505M, инв. № 61332	**6 000,00**	600,00
55	Сварочный аппарат Herman Shark 505M, инв. № 61224	**5 700,00**	570,00
56	Пригрузы большие, инв. № 61050	**180,00**	18,00
57	Пригрузы большие, инв. № 61051	**180,00**	18,00
58	Пригрузы большие, инв. № 61052	**180,00**	18,00
59	Пригрузы большие, инв. № 61053	**180,00**	18,00
60	Пригрузы большие, инв. № 61054	**180,00**	18,00
61	Электропечь SNOL 30/1300, инв. № 61357	**1 200,00**	120,00
62	Компрессор воздушный винтовой L55-09F, инв. № 60593	**8 400,00**	840,00
63	Компрессор воздушный винтовой L55-09F, инв. № 60594	**8 400,00**	840,00

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», ул. Школьная, 8, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. **8 (029) 303-53-09 – Григорович Павел Карлович.** **Шаг аукционных торгов –** 5 (пять)% от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 10 марта 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 17 марта 2021 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того**, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденное постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 02.06.2020 г. № 105 (29219). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Управление механизации № 91»

Лот № 1: Административное помещение, инв. № 500/D-708004811, 44 кв. м, г. п. – 1917, этаж – 2.

Примечания: изолированное помещение расположено в капитальном строении, которое является памятником историко-культурного наследия.

Адрес: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, пом. 7.

Начальная цена с НДС – 172 336,99 бел. руб.

Задаток – 17 233,70 бел. руб. Шаг аукциона – 1 %.

Аукцион состоится 31.03.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона **ino.by.**

Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, BIC банка BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатков – **29.03.2021 г. в 11.00.**

☎ Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества КУП «Миноблавтосервис» (Продавец)

Лот № 1: ШКОДА СУПЕРБ, кузов (рама) TMBDL23U469115790. Цена – 7129,67 руб.

Лот № 2: ШКОДА СУПЕРБ, кузов (рама) TMBDL23U869119034. Цена – 8259,05 руб.

Лот № 3: ХУНДАЙ ТУССОН, кузов (рама) KMHJN81BP7U597641. Цена – 11891,20 руб.

Лот № 4: HYUNDAI TUCSON, кузов (рама) KMHJN81DP6U527096. Цена – 12 168,40 руб. Цена по Лотам №№1–4 является начальной ценой с учетом НДС.

Местонахождение Лотов: г. Минск, ул. П. Бровки, 27.

Аукцион состоится 02.04.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by, Минского областного исполнительного комитета minsk-region.gov.by, Организатора аукциона ino.by.

☎ Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ОАО «ЦентроСтройОфис»

(г. Минск, ул. Монтажников, 39-208)

проводит внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЦентроСтройОфис» в очной форме 22 марта 2021 года в 12.00.

Место проведения собрания: ОАО «ЦентроСтройОфис», г. Минск, ул. Монтажников, 39 к. 208.

Повестка дня собрания:

1. О внесении и утверждении изменений в Устав Общества.
2. Об избрании членов ревизионной комиссии

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться в день проведения собрания с 11.00 до 11.45 по адресу: ОАО «ЦентроСтройОфис», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

Участники собрания должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность (представители акционера – документ, удостоверяющий личность и доверенность).

Дата составления списка владельцев ценных бумаг для регистрации участников собрания по состоянию реестра акционеров на 10.03.2021 г.

Время и место для ознакомления лиц, имеющих право на участие в собрании, с материалами по вопросам повестки дня общего собрания: с 9.00 до 9.30, в рабочие дни с 11.03.2021 г. по 22.03.2021 г. по адресу: ОАО «ЦентроСтройОфис», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

УНП 191303207

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.

Продавец: **ОАО «Минский завод отопительного оборудования»** (УНП 100008064), 220073, Минск, ул. Тимирязева, д. 29, в лице управляющего по делу о банкротстве частного предприятия «Аналитик – центр», тел. +375 (17) 284-05-67.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **25 марта 2021 г. 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ п/п	Предмет торгов	Инв. №	Начальная цена, бел. руб. с НДС 20 %
1	Полуавтомат токарный многорезцовый 1Н713, 1978 г. в.	1767	3 840,00
2	Полуавтомат токарный многорезцовый 116, 1961 г. в.	590	7 872,00
3	Станок вертикально-сверлильный 2А150, 1966 г. в.	3540	1 344,00
4	Станок вертикально-сверлильный 2А150, 1966 г. в.	3542	1 344,00
5	Станок вертикально-сверлильный 2А135 (2Н125Л), 1966 г. в.	3544	595,20
6	Станок вертикально-сверлильный 2С132Л, 1996 г. в.	4560	5 376,00
7	Станок вертикально-сверлильный 2С132, 1997 г. в.	4586	2 304,00
8	Станок вертикально-сверлильный 2Г125, 1984 г. в.	2146	633,60
9	Станок вертикально-сверлильный 2А150, 1967 г. в.	969	1 344,00
10	Станок вертикально-сверлильный 2А150, 1972 г. в.	1279	1 344,00
11	Станок вертикально-сверлильный МН-09, 1978 г. в.	1723	1 824,00
12	Станок вертикально-сверлильный 2Г125, 1980 г. в.	1843	1 056,00
13	Станок вертикально-сверлильный 2С120К, 1992 г. в.	4417	2 400,00
14	Станок радиально-сверлильный 2А592, 1958 г. в.	63	1 248,00
15	Станок радиально-сверлильный 2Л53, 1976 г. в.	1509	2 112,00
16	Станок радиально-сверлильный 2Л53У, 1982 г. в.	1980	2 592,00
17	Станок радиально-сверлильный 2А554, 1990 г. в.	4267	5 856,00
18	Станок радиально-сверлильный 2А554 (ОВР-50), 1995 г. в.	4516	4 032,00
19	Станок настольно-сверлильный НС-12А, 1973 г. в.	-	307,20
20	Станок обдирочно-шлифовальный № 2 (пр-во т/обр.) 3М636, 1966 г. в.	3551	489,60
21	Станок обдирочно-шлифовальный № 5 (пр-во,т/обр.) 3М634, 1966 г. в.	-	336,00
22	Станок обдирочно-шлифовальный № 6 (пр-во, т/обр.) 3М634, 1966 г. в.	-	336,00
23	Станок обдирочно-шлифовальный № 7 (пр-во, т/обр.) 3М636, 1966 г. в.	3550	489,60
24	Станок обдирочно-шлифовальный № 3 (пр-во, т/обр) 3М636, 1979 г. в.	1808	489,60
25	Станок обдирочно-шлифовальный № 1 (пр-во, т/обр.) 3М636, 1973 г. в.	13220	489,60
26	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636 1974, г. в.	1356	489,60
27	Станок обдирочно-шлифовальный (формовка) 3М636, 1978 г. в.	1700	489,60
28	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636, 1978 г. в.	1771	489,60
29	Станок обдирочно-шлифовальный (токарн. уч-к) СНТ-2Б, 1979 г. в.	-	249,60
30	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636, 1966 г. в.	3553	489,60
31	Станок обдирочно-шлифовальный (худ. литье) 3М636, 1992 г. в.	4423	489,60
32	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636, 1978 г. в.	6275	489,60
33	Станок обдирочно-шлифовальный (худ. литье) СНТ-2Б, 1984 г. в.	6276	249,60
34	Станок обдирочно-шлифовальный (маст. сл. мех.) СНТ-2Б, 1984 г. в.	6277	249,60
35	Станок полировально-шлифовальный 3Д881В, 1992 г. в.	4401	2 112,00
36	Станок плоскошлифовальный с круглым столом 3Е756Л, 1983 г. в.	2095	15 744,00
37	Станок для шлифования котельных секций ВШ-66, 1973 г. в.	1328	13 152,00
38	Станок торцешлифовальный для котельных секций ВСЗ-175-02, 1983 г. в.	2101	40 224,00
39	Станок (механизм) трубоотрезной ВМС2А, 1991 г. в.	4343	2 688,00
40	Станок (механизм) трубоотрезной ВМС2А, 1992 г. в.	4363	2 688,00
41	Станок (механизм) трубоотрезной ВМС2А, 1990 г. в.	4274	2 688,00

Местонахождение предметов торгов – Минск, ул. Тимирязева, д. 29. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.

Для участия в торгах необходимо в срок с 11.03.2021 г. 09.00 по 24.03.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок оплаты предмета торгов: не позднее 10 календарных дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 09.12.2020 г.

Прыкметы часу

«НЕ ХАЧУ Я БЫЦЬ СВЯТЛАНАЙ, СТАНУ ЛЕПШ СУЧАСНАЙ ЛАНАЙ»

Навошта беларусы мяняюць імёны, і калі гэта дазваляецца

Вінаваціць у асабістых няўдачах прасцей за ўсё не сябе, а навакольных. Аднак некаторыя перакладаюць адказнасць за няўдалы лёс на... уласнае імя і сцвярджаюць, што калі яго памяняць, то і жыццё пачнецца нанава. Такая нагода — толькі адна з прычын змены імя, прозвішча ці імя па бацьку. Сярод іншых падстаў — немілагучнасць, старамоднасць і нават імкненне афіцыйна звацца паводле свайго псеўданіма. Наколькі рэальна змяніць імя і што для гэтага трэба, расказала Вольга КЛІМКОВА, загадчык сектара архіва органаў, якія рэгіструюць акты грамадзянскага стану, аддзела па каардынацыі прававой, кантрольнай і архіўнай работы галоўнага ўпраўлення юстыцыі Гомельскага аблвыканкама.

НОВАЕ ІМЯ — НЕ ПАНАЦЭЯ

Жыла-была на свеце Марына. Да 35 гадоў ні мужа, ні дзяцей не займела. Сустрэла яна аднойчы сваю цёзку — сяброўку дзяцінства. А тая, даведаўшыся пра згаданыя акалічнасці, катэгарычна пастанавіла: справа ў імені, якое далі бацькі. Пасля размовы са знаёмай жанчына цвёрда вырашыла, што, змяніўшы імя, пачне новае жыццё. Яе тлумачэнні былі настолькі пераканаўчыя, што супрацоўнікі загса пайшлі Марыне насустрач, і стала яна Кацярынай.

Спачатку новае «шчаслівае» імя дапамагло (так ёй здавалася) сустрэць мужа, нарадзіць дачку. Аднак праз нейкі час яна расчаравалася ў сваім абранніку, скасавала шлюб і вырашыла вярнуць сабе не толькі дзявочае прозвішча, але і папярэдняе імя, якое цяпер ужо не здавалася такім кепскім.

Падобных гісторый у супрацоўнікаў загсаў мноства, як і прычын, па якіх людзі хочуць змяніць імя, прозвішча ці імя па бацьку.

— Права на змяненне прозвішча, уласнага імя або імя па бацьку, а ўсё разам гэта ўключае ў сябе паняцце «імя», утрымліваецца ў артыкуле 18 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь, — расказала Вольга Клімкова. — *Пры гэтым важна памятаць, што, згодна з заканадаўствам, грамадзянін можа змяніць сваё імя, аднак гэта не будзе падставай для спынення ці змены яго правоў і абавязкаў, што меліся пад папярэднім імем. Іншымі словамі, нельга разлічваць, што новае імя — панацэя, якая пазбавіць чалавека ад усіх мінулых няўдач.*

Некаторыя кажуць, што жадаюць насіць імя, дадзенае ім падчас хрышчэння. Напрыклад, жанчына, якая ў пашпарце запісана як Аліса, з часам зразумела, што ёй бліжэй імя Аляксандра, з якім яе хрысцілі, расказвае спецыяліст.

ЭКЗАТЫЧНАЕ ЦІ НЯМОДНАЕ

Нязвыклае па гучанні і цяжкае для вымаўлення ў Беларусі імя накшталт Йылмаз ці Абдулмеджыд будзе ўважлівай прычынай, каб змяніць яго на больш звычайнае, заўважыла Вольга Клімкова:

— Уладальнікі такіх экзатычных імёнаў часта звяртаюцца па іх замену, бо вымавіць правільна падобныя варыянты імёнаў мала ў каго атрымліваецца. Або ім проста прыходзіцца мірыцца з тым, што на рабоце Йылмаза ў найлепшым выпадку будуць зваць Алмазам ці яшчэ што прыдумаюць.

Аднак у змене імені могуць і адмовіць, калі заяўнік не прадставіць аб'ектыўную прычыну такога жадання.

— У пэўны момант жыцця Мікалай вырашыў памяняць сваё імя на Івана — у памяць пра свайго памерлага сваяка. Аднак такая прычына не можа ўспрымацца як падстава для працэдуры змянення імені, таму яму адмовілі, — прывяла прыклад спецыяліст.

А вось жанчыны нярэдка хочуць памяняць імя, таму што яно падаецца ім несучасным. Напрыклад, Святлана хоча стаць Ланай, Хрысціна — Цінай, Людміла — Люсіяй.

— Згодна з даведнікам уласных імёнаў, якія рэкамендаваны ў якасці практычнага дапаможніка для работнікаў органаў ЗАГС, імёны Лана, Ціна і Люсія — вытворныя ад Святлана, Хрысціна і Людміла. І тое, што ўладальніц гэтых імёнаў у жыцці называюць такімі скарочанымі варыянтамі, не мае прававога значэння для змены ўласнага імя, — растлумачыла Вольга Клімкова. — *У адваротным выпадку, калі ў запісе акта аб нараджэнні ўказана няпоўнае імя, то гэта падстава для ўнясення змяненняў у дадзены дакумент. Напрыклад, па пашпарце жанчына носіць імя Алёна, а фактычна яе называюць Алена.*

НЕМІЛАГУЧНАЕ І ТВОРЧАЕ

Тым не менш часцей за ўсё жыхары Гомельшчыны звяртаюцца ў органы ЗАГС, каб змяніць прозвішча. Самая распаўсюджаная прычына — жаданне вярнуць дзявочае пасля скасавання шлюбу.

— Даволі часта людзі хочуць змяніць прозвішча, каб прывесці дакументы да аднастайнага напісання, — заўважыла спецыяліст. — *Як правіла, гэта «шчаслівчыкі», якія маюць літару «ё» ў прозвішчы. Яна толькі нядаўна з'явілася ў дакументах, бо дагэтуль яе паспяхова замяняла «е», што часта прыводзіла да блытаніны ў дакументах. Пагадзіцеся, «Ёлкін» зусім не адно і тое ж, што «Елкін».*

Мяняюць і немілагучныя прозвішчы. Аднак, звяртаючыся па змену, варта памятаць, што выбар новага прозвішча павінен быць абгрунтаваны, напрыклад можна ўзяць прозвішча бабулі ці дзядулі.

— Найбольш крэатыўныя прычыны на змену прозвішча заяўляюць людзі творчых прафесій, — адзначыла Вольга Клімкова. — *Яны хочуць унесці ў пашпарт свой псеўданім. У такіх выпадках супрацоўнік загса будзе ўважліва вывучаць дакументы, якія прадставіць заяўнік: публікацыі, мастацкія творы, афішы і іншае. Найчасцей такія просьбы, дарэчы, задавальняюцца.*

А вось калі чалавек захоча мець такое прозвішча, як у свайго куміра — мастака, музыкі ці пісьменніка, у загсе мусяць адмовіць у рэалізацыі такога жадання і пераканаць у неабгрунтаванасці заявы.

ІМЯ ПА БАЦЬКУ, ЯКОГА НЕ БЫЛО

Не так часта, але сустракаюцца ахвотныя змяніць імя па бацьку. Як правіла, гэта падлеткі 16-18 гадоў, якія выраслі без клопату таты і такім чынам хочуць пазбавіцца ад успаміну пра біялагічнага бацьку. Замест гэтага яны хочуць узяць імя па бацьку ад імені чалавека, які замяніў ім роднага тату ці проста быў побач падчас сталення.

— Пры наяўнасці пацвярджальных дакументаў такія заявы задавальняюцца. Тым не менш хочацца заклікаць беларусаў падыходзіць да змены імя ўзважана. Чалавек павінен дакладна ведаць, якую мэту ён мае, жадаючы звацца па-іншаму, і ўсведамляць, ці варта гэта таго, — падкрэсліла спецыяліст.

ЯК АНТАНІНЕ СТАЦЬ АЛІСІЯЙ

Згодна з пунктам 27 Палажэння аб парадку рэгістрацыі актаў грамадзянскага стану і выдачы дакументаў і (або) даведак органамі, якія рэгіструюць акты грамадзянскага стану (зацверджана пастановай Саўміна ад 14 снежня 2005 г. № 1454), дазвол аб змяненні імя можа быць дадзены толькі ў выпадках, калі для гэтага ёсць уважлівыя прычыны.

— Змена прозвішча, імя, імя па бацьку — адміністрацыйная працэдура. Заявіць аб рэгістрацыі такой змены могуць толькі грамадзяне Беларусі, якім ужо споўнілася 16 гадоў. Для гэтага неабходна звярнуцца ў орган, які рэгіструе акты грамадзянскага стану, па месцы жыхарства чалавека, — абазначыла Вольга Клімкова. — *Разам з заявай трэба падаць пашпарт ці іншы дакумент, які сведчыць асобу; два здымкі заяўніка; пасведчанні аб рэгістрацыі актаў грамадзянскага стану, якія падлягаюць замене ў сувязі з рэгістрацыяй змянення; дакументы, якія пацвярджаюць матывацыю прынятага рашэння; квітанцыю аб аплаце дзяржпошліны (каштуе гэтая адміністрацыйная працэдура дзве базавыя велічыні — 54 рублі). Пры наяўнасці ўсіх названых дакументаў Антаніна, напрыклад, можа стаць Алісіяй, а Дурнеў —ператварыцца ў Разумнага.*

Варта памятаць, што адмовіць у змене імені могуць, калі заяўнік знаходзіцца пад следствам, з'яўляецца падазраваным ці абвінавачаным у злачынстве, мае непагашаную судзімасць. А яшчэ калі ў загсе няма запісаў адпаведных актаў грамадзянскага стану (аб нараджэнні, шлюбе і г. д.) такога чалавека, або ён не прад'яўляе важкіх абгрунтаванняў патрэбы ў змене.

Канчатковае рашэнне па змяненні імені прымаецца галоўным упраўленнем юстыцыі і звычайна разглядаецца на працягу двух месяцаў.

Софія, Марыя, Ганна, Ксенія, Дар'я

Топ-5 самых папулярных імёнаў дзяўчынак у 2020-м вызначылі ў загсах. Пры гэтым у сталіцы трэцім па папулярнасці імем была Аліса, а пятым — Ева. На Гомельшчыне летась была ў попыце Паліна, у Віцебску — Настасся, у Магілёве — Мілана, а ў Гродне — Вікторыя. Толькі ў Мінску летась з'явілася 468 Софій. А вось некаторыя імёны страчваюць папулярнасць. Сталічных Вольгаў у 2020-м пабольшала на 32, а Ірын — увогуле толькі на 15, расказала **Вольга ШЫБКО, прэс-сакратар Міністэрства юстыцыі Беларусі.**

Сярод рэдкіх і незвычайных імёнаў, якія бацькі выбіралі для дачок летась, Арыэла, Арфелія, Алексія, Асія, Вірынея, Вірсавія, Дзіва, Жаміла, Зарана, Ілірыя, Іванка, Капіталіна, Касіяпея, Кірыя, Лаліта, Луна, Марфа, Мілаліка, Мальвіна, Мара, Рагнеда, Рукая, Самія, Саная, Петра, Славяна, Санай, Сімрана, Сандрыньня, Урміла, Шанэль, Цвятана, Эвалет, Эля, Юсра, Юна, Ядвіга, Ясна і іншыя.

Бацькі маюць права выбраць для дзіцяці любое ўласнае імя, якое не супярэчыць нормам грамадскай маралі і нацыянальным традыцыям. Пры гэтым можна даць не больш як два ўласныя імені. Імя, якое будзе запісана ў акце аб нараджэнні першым, лічыцца асноўным, нагадала прэс-сакратар.

Летась у Беларусі з падвоенымі імёнамі былі зарэгістраваны Ганна-Люцыя, Арыфе-Софія, Варвара-Маргарыта, Дамініка-Аліса, Лейла-Ларыса, Лідзія-Луіза, Малання-Аляксандра, Мія-Руслана, Стэфана-Марыя.

Цяпер робіцца незапатрабаванымі і рэдкімі модныя ў 80-х гадах мінулага стагоддзя Вольгі, Наталлі, Таццяны, а таксама папулярныя ў 60—70-х Ірыны, Алены, Святланы.

Ірына СІДАРОК.

Спорт-тайм: наш фармат

«У гэты святочны дзень мы не маглі прайграць»

У традыцыйным аглядзе «Звязды» расказваем, якія спартыўныя падарункі атрымалі аматары

ГЕРОЙ ТЫДНЯ. Максім Недасекаў — чэмпіён Еўропы ў скачках у вышыню. Золата чэмпіянату Еўропы па лёгкай атлетыцы спартсмену прынесла вышыня ў 2 м 37 см. Гэта асабісты рэкорд Максіма і нацыянальны рэкорд у дадзенай дысцыпліне. Дзякуючы такой перамозе лёгкаатлет размясціўся на першай пазіцыі сусветнага рэйтынгу. «Серабро» выйграў італьянец Джанмарка Тамберы, які паказаў вынік у 2 м 35 см, «бронза» ў бельгійца Томаса Кармоя, ён скокнуў на 2 м 26 см.

ГЕРАІНЯ ТЫДНЯ. Лёгкаатлетка Ірына Жук выйграла бронзу чэмпіянату Еўропы, які праходзіў у Торуні (Польшча). Спартсменка, якая выступае ў скачках з шастом, скарыла вышыню ў 4 метры 65 сантыметраў. Яна падзяліла «бронзу» з брытанкай Холі Брэдшоу, якая паказала аналагічны вынік. Чэмпіёнкай стала прадстаўніца Швейцарыі Ангеліка Мозер, якая ўзляцела на 4 м 75 см.

ЦЫТАТА ТЫДНЯ. «У гэты святочны дзень мы не маглі прайграць. Нашы хлопцы проста не маглі не аддзякаваць сваім аматарам і, галоўнае, выдатным заўзятаркам за іх нязгасную веру ў каманду і тую каласальную падтрымку, якую каманда атрымала ў апошніх матчах. Няхай гэта перамога стане сапраўдным падарункам не толькі для прыгожай палавіны нашай краіны, але і для кожнага, хто заставаўся з клубам у гэтыя няпростыя часы», — адзначыў **старшыня Беларускай федэрацыі хакея Дзмітрый БАСКАЎ** падчас віншавання беларусак са святам 8 Сакавіка. Хакеісты «Дынама-Мінск» сапраўды зрабілі падарунак сваім аматарам, выйграўшы матч супраць санкт-пецярбургскага СКА ў чацвёртым матчы серыі плэй-оф Кубка Гагарына. «Зубры» перамаглі з вынікам 2:1. Шайбы ў вароты саперніка закінулі Арцём Дзямкоў і Дзяніс Масалёў.

АБ'ЯВА ТЫДНЯ. У Іспаніі адбылася жараб'ёўка груп фінальнай стадыі 38-га жаночага чэмпіянату Еўропы па баскетболе. Зборная Беларусі сыграе ў папярэдняй групе А разам з камандамі Швецыі, Іспаніі і Славакіі. Пасля першага этапу пераможцы груп атрымаюць прамыя пуцёўкі ў чвэрцьфінал. Каманды, якія зоймуць 2-3 месцы, правядуць кваліфікацыйныя паядынкі за выхад у чвэрцьфінал. Фінальную стадыю жаночага кантынентальнага першынства з 17 да 27 чэрвеня прымуць іспанская Валенсія і французскі Страсбург.

НЯЎДАЧА ТЫДНЯ. Зборная Беларусі па міні-футболе пацярпела трэцяе паражэнне запар у адборачным турніры чэмпіянату Еўропы 2022 года. У дамашнім паядынку чацвёртага тура 5-й кваліфікацыйнай групы беларусы саступілі камандзе Казахстана з вынікам 1:6. Дагэтуль саперніцы сустракаліся ў Нур-Султане і тады беларуская каманда прайграла з вынікам 2:5. Раней беларусы прайгралі венграм — 1:2.

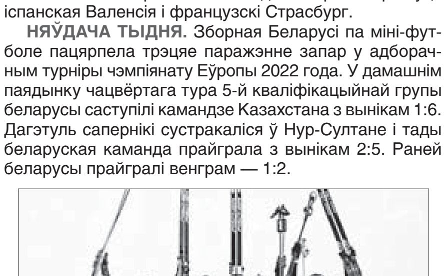

КАМАНДА ТЫДНЯ. Жаночая зборная Беларусі заняла другое месца ў эстафеце на восьмым этапе Кубка свету па біятлоне ў Нове-Места-на-Мараве (Чэхія). Ірына Крыўко, Дзінара Алімбекава, Ганна Сола і Алена Кручынкіна пераадолелі дыстанцыю гонкі 4х6 з адставаннем ад пераможцаў на 1,2 секунды. На першай пазіцыі гонку скончылі прадстаўніцы Швецыі, «бронза» ў францужанак.

НАДЗЕЯ ТЫДНЯ. На чэмпіянаце свету па біятлоне сярод юніёраў у аўстрыйскім Аберцілахцэ ў гонцы пераследу беларуска Дар'я Кудаева замкнула дзясятку наймацнейшых спартсменак. Гэта найлепшы вынік для беларускай каманды на планетарным першынстве.

Валерыя СЦЯЦКО.

Фота з адкрытых крыніц.

Чым зацяжны каранцін пагражае Літве?

У ЧАКАННІ «АДЛІГІ»

Урад Літвы падоўжыў каранцін да канца сакавіка. Рашэнне было прынята ў сувязі з пагаршэннем эпідэмічнай абстаноўкі, паведаміла delfi.lt. «Напэўна, большасць спадзявалася на прыняцце іншых рашэнняў. Шкада, што з-за пэўных акалічнасцяў мы не можам ісці далей па плане», — заўважыла прэм'ер-міністр Літвы Інгрыда Шыманітэ. Разам з тым у краіне з 25 лютага знята забарона на рух паміж кальцавымі муніцыпалітэтамі. Паслабленне закранула жыхароў Вільнюса, Каўнаса, Клайпеды, Алітуса, Паневяжыса і Шаўляя. У сакавіку ў рэспубліцы адкрыліся некаторыя культурныя прасторы, аднавіліся экзамены па ваджэнні, у некаторых выпадках дазволены кантакты паміж дзвюма хатнімі гаспадаркамі. Аднак перамяшчэнні паміж большасцю муніцыпалітэтаў забаронены як мінімум да 15 сакавіка. Лакдаўн нанёс адчувальную шкоду не толькі эканоміцы, але і сацыяльнай сферы Літвы. Да гэтага дадаецца і палітычны крызіс — «халодная вайна» паміж галінамі ўлады. Чым небяспечны зацяжны каранцін для прыбалтыйскай рэспублікі?

ЦЕНЕВІКІ МІЖВОЛІ

Каранцін у Літве дыктуе свае правілы. Каб трымацца на плаве, жыхары атрымлівалі і аказвалі паслугі «з-пад крыса» з усімі вынікаючымі наступствамі, адзначыў калумніст baltnews.lt. Жорсткі каранцін сур'ёзна ўскладніў побыт жыхароў. Афіцыйна не было магчымасці падстрыгчыся, адрамантаваць адзенне, абутак, аўтамабіль, запрасіць тэлемайстра, сантэхніка, зрабіць манікюр, лячэбны масаж, касметычныя працэдуры і гэтак далей. Аднак можна было атрымаць паслугі нелегальна, чым абыякавы і ратаваліся.

Калі адлюстраваць бартарную схему, яна выглядала прыкладна такім чынам: вам рамантуюць камп'ютар, ваша жонка стрыжэ наладчыка, а вы, як добры шавец, чыніце боты яго дачцэ, адзначыў baltnews.lt. Практычна ўвесь малы, значная частка сярэдняга бізнесу і амаль усе самазанятыя яшчэ ў снежні 2020 года сышлі ў падполле, дзе адчувалі сябе дастаткова камфортна.

Літоўцы адкрылі падпольныя салоны прыгажосці, рознага кшталту майстэрні, аўтамабільныя сэрвісы і нават антыкварныя крамы. «Ценевікі міжволі» моцна рызыкавалі, паколькі за парушэнні патрабаванняў каранціну прадугледжаны штрафы да 6000 еўра. Да незаконнай дзейнасці «падпольшчыкаў» падштурхоўваў беспрапынны рост беспрацоўя. Яно ў Літве перасягнула мяжу ў 18 працэнтаў, і няма ніякіх прыкмет тармажэння.

Прагнозы не абнадзейваюць — чакаецца і магутная хваля банкруцтваў, ад якой першымі пацерпяць фінансава маламагутныя ўладальнікі дробных прадпрыемстваў і самазанятыя — у пераважнай сваёй большасці гэта гандляры з рэчавых рынкаў.

Як адзначыў дырэктар нацыянальнай службы аўдытарскай ацэнкі маёмасці Аўдрус Лінартас, «колькасць беспрацоўных у перспектыве можа павялічыцца з-за банкруцтваў. Калі кампанія ў гэты момант трымаецца і не звальняе супрацоўнікаў, то ўзровень беспрацоўя ў такіх кампаніях пасля абвяшчэння іх неплацежаздольнымі павінен вырасці. У параўнанні з 2019-м колькасць банкруцтваў да канца мінулага года павялічылася ўдвая». На пытанне, ці можа дзяржава дапамагчы кампаніям, спецыяліст запэўніў: многія банкруцтвы зацягнуцца, і дзяржава наўрад ці можа апынуцца карыснай.

Падчас першага вясновага каранціну за прастоі і ў якасці дапамог урад выплаціў 900 мільёнаў еўра. Але абмежаванні насілі значна больш ліберальны характар і па часе апынуліся ўдвая карацейшыя ў параўнанні з асенне-зімовым жорсткім лакдаўнам. Бяда пастукалася і ў дзверы дробных фермераў. Падчас мінулагодняга сакавіцкага–майскага каранціну ім аказвалі дапамогу, а цяпер на падтрымку дзяржавы могуць прэтэндаваць толькі буйныя гаспадаркі.

ЯК ПАСЛЯ ВАЙНЫ

Калі адкінуць у бок незлічоныя тлумачэнні экспертаў фінансавага рынку і рынку працы, міністраў эканамічнага блока Кабміна, можна зрабіць вельмі простую і балючую выснову — грошай у дзяржказне няма, на дапамогу Бруселя разлічваць не выпадае, заўважае baltnews.lt. Людзі спадзяюцца толькі на сябе. Калумніст baltnews.lt згадвае цікавую гісторыю выжывання падчас лакдаўну ў Літве. Аўтамеханік і яго жонка, якая дваццаць гадоў адпрацавала жаночым майстрам-цырульнікам, пайшлі менавіта па шляху самаватавання. Не перапрацоўваючы і асабліва не напружваючыся, штодня аказвалі паслугі знаёмым і знаёмым знаёмых. Ад кліентаў адбою не было.

«Ва ўласным гаражы сур'ёзны рамонт аўтамабіля зрабіць немагчыма. Але выправіць пагнутае крыло, устанавіць на месца бампер, замяніць маторнае масла цалкам па сілах. На такіх дробязях, вядома, не разбагацееш, але з голаду дакладна не памрэш. У любым выпадку больш выгадна, чым качацца на канапе і чакаць ля мора надвор'я», — падзяліўся сваёй стратэгіяй механік.

Пакуль ён важдаўся ў гаражы, жонка ў пераабсталяваным пад патрэбы кліентак пакоі на прафесійным абсталяванні стварала стрыжкі, рабіла завіўкі, афарбоўвала і ўкладвала валасы. «У апошнюю перад каранцінам ноч перавезлі з салона прыгажосці ўсё неабходнае для работы. Графік прыёму кліентак не парушылі. Дома нават зручней працаваць: не даводзіцца марнаваць час на паездкі, маці заўсёды чай-каву прыгатуе для чарговай візіцёркі», — расказала цырульнік.

Яе муж смяецца: ніколі раней у доме не было столькі цукерак і бутэлек з элітным алкаголем, якія кліенты і кліенткі пакідалі ў якасці прыемных падзячных бонусаў. Яны рабілі аналагічна, калі ў выпадку патрэбы даводзілася звяртацца да такіх жа ўмелых знаёмых.

«Каранавірус і каранцін прымусілі вярнуцца ў часы позняга Брэжнева: ты мне — я табе», — заўважыў гаспадар. Яго жонка дадала: бабуля кажа, так у Вільнюсе жылі адразу пасля вайны.

Вядома, дзяржава такім чынам страчвала падаткі, з якіх фарміруецца зарплата работнікам грамадскага сектара. Але і «падпольшчыкаў» можна зразумець. Яны фактычна кінутыя на волю лёсу. Даводзіцца спадзявацца толькі на сябе.

Знайсці прыстойную работу ў Літве і ў звычайнай сітуацыі складана, а падчас каранціну і ўвогуле немагчыма. Найбуйнейшым работадаўцам у краіне з'яўляецца сетка рознічнага гандлю Maxima. Па стане на сярэдзіну студзеня ў кампаніі было працаўладкавана каля 13,5 тысячы чалавек.

На другім месцы аналагічная сетка Іki. Тут 5544 наёмныя работнікі. Сярод буйных работадаўцаў — аўтатранспартныя прадпрыемствы і мэблевыя фірмы. Але ў самай буйной з іх людзей менш, чым у сетцы крамаў Іki. Гэтыя прыклады сведчаць аб тым, наколькі вузкі літоўскі рынак працы, і тлумачаць мільённую эміграцыю. Сур'ёзны еўрапейскі бізнес глядзіць на Літву як на «дзяржаву дробных крамнікаў», адзначае baltnews.lt. Яны ствараюць палову ВУП і фактычна з'яўляюцца асновай дабрабыту краіны.

Калі б літоўская дзяржава рэальна клапацілася аб дробным і сярэднім бізнесе, беспрацоўе і банкруцтва не насілі б апакаліптычнага характару. Малаверагодна, каб людзі, якія перажылі серыйныя падманы, зноў выдалі ўраду крэдыт даверу.

УЦЁКІ АЎТАПЕРАВОЗЧЫКАЎ

Яшчэ адзін яскравы прыклад — сітуацыя з аўтаперавозчыкамі. Пагроза ўцёкаў літоўскіх аўтаперавозчыкаў з краіны была агучана яшчэ пазалетась, заўважыла rubaltic.ru. Восенню 2019 года ўрад Саўлюса Сквернеліса вырашыў павысіць каэфіцыент заробку кіроўцаў-дальнабойшчыкаў да 1,65 ад мінімальнай літоўскай зарплаты. Аднак тут жа выявілася, што гэтае рашэнне разбурае літоўскі рынак аўтаперавозак. Як аказалася, уладальнікам лагістычных фірмаў няма на што павышаць кіроўцам зарплаты так, каб не несці пры гэтым страт. Іх бізнес апынуўся перад пагрозай спусташэння. Перад літоўскімі аўтаперавозчыкамі паўстала класічная «дылема літоўца»: або патрыятызм і банкруцтва, або дабрабыт за кошт эміграцыі з Літвы. «Польшча — аптымальны варыянт», — расказаў на слуханнях у Сейме аб праблемах літоўскай лагістыкі і спосабе іх пераадолення кіраўнік адной з транспартных кампаній.

Сітуацыя на рынку аўтаперавозак была прызнана пагрозай нацыянальнай бяспецы Літвы, эканоміка апынулася перад перспектывай страты дзясяткаў тысяч рабочых месцаў. Было прызнана таксама, што праблема не ў патрабаваннях ўрада па заробках, а ў дзяржаўнай палітыцы ў цэлым. З-за бяздарнага адміністравання, чыноўніцкай цяганіны і непамерных фіскальных патрабаванняў літоўскім перавозчыкам працей весці бізнес у Польшчы.

Праблему абяцалі вырашаць на самым высокім палітычным узроўні. І вось, здаецца, «вырашылі». Літоўская нацыянальная асацыяцыя аўтамабільных перавозчыкаў Linava паведаміла, што за мінулы год Літва страціла 115 транспартных кампаній, якія пераехалі ў іншыя краіны ЕС, з-за чаго літоўскі бюджэт недалічыцца 45 мільёнаў еўра. «Усё больш транспартных кампаній імкнецца працягнуць сваю дзейнасць за мяжой, шукаючы спосабы выжыць з мінімальнымі выдаткамі. Наш бізнес канкуруе з перавозчыкамі з Польшчы, Балгарыі і Румыніі, дзе ўмовы для росту нашмат больш спрыяльныя», — акрэсліў сітуацыю прэзідэнт Linava Ромас Астынскас.

Малыя лагістычныя кампаніі Літвы знаходзяцца перад пагрозай банкруцтва. «Гэта звязана з трыма фактарамі: мерамі, прадугледжанымі ў пакеце мабільнасці, пандэміяй COVID-19, якая пачалася летась, і ўвядзеннем новых падатковых мер, якія павялічылі нагрузку на перавозчыкаў і пагоршылі ўмовы канкурэнцыі», — растлумачыў прычыны крызісу галіны генеральны сакратар Linava Зянонас Буйвідас.

На пандэмію ў Літве зараз будуць валіць усё, у тым ліку калапс аўтатранспартнай галіны. Аднак крызіс у ёй пачаўся яшчэ да ковіду. Нарэшце, не каранавірус зрабіў так, што ўмовы вядзення бізнесу ў Літве горшыя, чым у Польшчы, Балгарыі і Румыніі. Не пандэмія падштурхнула літоўскую лагістыку да крызісу. Гэта ўсё — вынік сістэмы дзяржаўнага кіравання Літвы. Як заўважыў rubaltic.ru, палітычны клас Літвы на чарговым прыкладзе паказаў сваю фатальную недзяздольнасць у сітуацыі, калі трэба рэальна кіраваць краінай. З якімі б выклікамі ні сутыкаўся літоўскі істэблішмент, высвятляецца, што ён не ў сілах гэтыя выклікі пераадолець.

«ХАЛОДНАЯ» ВАЙНА

Літва ў 2020 годзе недаатрымала амаль мільярд еўра ў выглядзе падатковых адлічэнняў з-за рознага роду абмежаванняў і каранціну. Калі да сярэдзіны лета ўрад не здолее пераламаць сітуацыю з эпідэміяй на сваю карысць, эканоміка не вытрымае напружання, адзначыла baltnews.lt. І будзе адкаўляцца некалькі гадоў запар.

Эксперты лічаць, што сёлета ў літоўскай эканоміцы можа паўстаць больш праблем, чым чакалася. Працяглы каранцін у Літве павялічвае рызыкі росту цэнавой эканомікі, магчымых хваляў эміграцыі і павелічэнне бюджэтнага дэфіцыту, лічыць галоўны эканаміст банка Luminor Жыгімонт Маўрыцас. «Мы ўсе сядзім у адной лодцы, і тут не можа быць простых рашэнняў, таму што і эканоміка, і сістэма аховы здароўя цесна звязаныя. Эканамічная вясна адкладаецца», — заўважыў Маўрыцас kurier.lt.

Прагноз Еўрапейскай камісіі не абнадзейвае. Яна прагназавала, што эканамічны спад у Літве ў 2020 годзе дасягне 7,9 працэнта і будзе вышэйшы, чым у сярэднім па Еўрапейскім саюзе, адзначыў эканаміст. «Уздзеянне каранціну на эканоміку можна параўнаць з эфектам снежнага камяка — калі працяглась каранціну кароткая, эканоміка хутка вяртаецца ў нармальнае рэчышча пасля паслаблення, таму што клубок назапашаных праблем невялікі, але, чым даўжэйшыя каранцінныя абмежаванні, тым больш складана вярнуцца ў патрэбнае рэчышча развіцця», — падкрэсліў Маўрыцас. Раней эканаміст заявіў, што Літва ў адроджанне ад Заходняй Еўропы не можа дазволіць сабе больш працяглы каранцін, паколькі гэта можа прывесці да негатыўных наступстваў.

З абмежавальнымі мерамі нязгодныя мясцовыя ўлады. Як паведаміў delfi.lt, мэр Друскінінкая Рычардас Малінаўскас крытычна ацаніў каранцін: «Калі такімі тэмпамі па-ранейшаму будзем трымаць Літву закрытай і будзем дазваляць толькі выязны турызм, а мясцовы будзе паралізаваны, наступствы будуць катастрафічныя».

Крызіс ускладняе палітычнае супрацьстаянне. Літоўскія кансерватары актыўна атакуюць прэзідэнта. Алергія на кіраўніка дзяржавы ў грамадстве пашыраецца, у палітычных кулуарах ужо гавораць пра імпічмент, адзначыў baltnews.lt. У Літве напружанне паміж прэзідэнтурай і кіруючай кааліцыяй дасягнула нябачанага дагэтуль максімуму. Можна казаць аб «халоднай» вайне, якую прэм'ер-міністр Інгрыда Шыманітэ са сваім асяроддзем развязала супраць Гітанаса Наўседы і яго каманды. Канфлікт выйшаў за межы высокіх кабінетаў, аб чым сведчаць палітычныя аглядальнікі, піша несістэмная прэса.

Прадстаўляць афіцыйны Вільнюс на саміце Еўрасаюза павінен не прэзідэнт Літвы, а прэм'ер-міністр. З такой ініцыятывай выступіла кіруючая ў краіне партыя кансерватараў. Наўседзе варта рыхтавацца да таго, што сваю кадэнцыю ён прапрацуе ва ўмовах «халоднай» вайны, заўважыў rubaltic.ru. Калі, вядома, ён добраахвотна не пагодзіцца стаць «акцёрам другога плана».

Пётр ДУНЬКО.

ЖАНЧЫНА. ВЯСНА. ПРЫГАЖОСЦЬ

Напярэдадні Міжнароднага жаночага дня Беларускі саюз жанчын і канцэрн «Беллегпрам» правялі святочнае мерапрыемства «Настрой — Вясна», якое прайшло ў гандлёвым цэнтры «Сталіца».

Упрыгожваннем культурнай праграмы сталі модныя паказы вядучых беларускіх брэндаў «Камволь», «Цэнтр моды», «Світанак», «Калінка» і іншых. Таксама свае работы прадэманстравалі маладыя дызайнеры — прызёры рэспубліканскага конкурсу моды і фота «Млын моды». Наш **фотакарэспандэнт Ян ХВЕДЧЫН**, які таксама прысутнічаў на паказе, ацаніў не толькі прыгажосць жанчын, а і арыгінальнасць дызайнерскіх работ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703**
Продавец	**ЗАО «Белтехнология и М», г. Минск, пр. Пушкина, д. 70, тел.: +375 17 259-18-53**

Предмет аукциона

Наименование (назначение)	Общ. пл., кв. м	Инвентарный номер	Адрес
Лот № 1			
Производственно-складское помещение (производственное помещение)	893,9	500/D-798186687	**г. Минск, ул. Притыцкого, 62/12-2**
Складское помещение	1127,4	500/D-798186686	**г. Минск, ул. Притыцкого, 62/12-1**

В состав лота входит следующее движимое имущество: кран мостовой (инв. номер 12835), кран мостовой (инв. номер 12834), несветовые объемные буквы «Белтехнология и М» 12000*700 мм (инв. номер 70180), счетчик холодной воды турбинный (Вольтмана) фланцевый WPD Ду 80 (инв. номер 70176), подкран. пути механизир. склада (инв. номер 51210), подкран. пути МНТ-75 (инв. номер 955800)

Начальная цена лота № 1 (с НДС 20 %) – 1 024 218,72 доллара США
Шаг аукциона – 51 210,94 доллара США

Лот № 2	
Ограждение бетонное (инв. номер 980773)	**г. Минск, ул. Притыцкого, 62/12**

Начальная цена лота № 2 (с НДС 20 %) – 6 120,00 долларов США
Шаг аукциона – 306,00 долларов США

Сведения о земельном участке по лотам № 1 и № 2: пл. **0,8393 га,** предоставлен продавцу на праве общего долевого постоянного пользования (доля: 9/20) для обслуживания здания специализир. складов, торговых баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ. ***Ограничения (обременения) прав:*** охранные зоны линий связи и радиофикации (пл. 0,0883 га), электрич. сетей (пл. 0,1015 га), сетей и сооружений водоснабжения (пл. 0,4060 га) и канализации (пл. 0,0580 га)

Лот № 3			
Административное, производственное (здание специализир. для производства машин и оборудования (машиностроения)	2007,2	500/С-21619	**г. Минск, пр-т Пушкина, 70**

В состав лота входит следующее движимое имущество: автоматич. пожарная сигнализация (инв. номер 47005), водонагреватели ABS PRO ECO 50V 3700165 (инв. номер 70067) и Ariston ARI 200 VERT 530 THER MO SF (инв. номер 70139), кондиционеры Mitsubishi Heavy FDEN508H (внутрен. блок) (инв. номер 41610, 41610-1), кондиционеры Mitsubishi Heavy SRC40HG (внутрен. блок – инв. номер 41611, 41612, наруж. блок – инв. номер 41611-1, 41612-1), кондиционеры Mitsubishi Heavy SRK52HE (внутрен. блок – инв. номер 41608, наруж. блок – инв. номер 41608-1), кондиционеры Mitsubishi Heavy SRK71HE (внутрен. блок – инв. номер 41609, наруж. блок – инв. номер 41609-1), кран мостовой г/п 10 т (инв. номер 41701), кран-балка подвесная (инв. номер 41703), счетчик LZQM 5A,3*380/220в (4-проводной) (инв. номер 40701), счетчик электрич. энергии перемен. тока статический «Гран-электро» СС-301.5.1/U/P 3*230/400B (инв. номер 70122), установка умягчения воды «АкватонЭко» (инв. номер 70104)

Начальная цена лота № 3 (с НДС 20 %) – 1 673 374,56 доллара США
Шаг аукциона – 83 668,73 доллара США

Лот № 4	
Домик-сторожка (инв. номер 2)	**г. Минск, пр-т Пушкина, 70**
Ограждение из металлической сетки инв. номер 4)	
Ворота самонесущие с электромеханическим приводом и калиткой (инв. номер 5)	
Теплотрасса (инв. номер 30121)	

Начальная цена лота № 4 (с НДС 20 %) – 6 012,00 долларов США
Шаг аукциона – 300,60 доллара США

Сведения о земельном участке по лотам № 3 и № 4: пл. **0,3600 га,** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования. Целевое назначение: реконструкция здания кассетного цеха с размещением администрат. помещений и механосбороч. производства. ***Ограничения (обременения) прав:*** охранные зоны технич. водопровода (пл. 0,883 га), газофикации среднего давления (пл. 0,0414 га)

**Примечание:* цена продажи предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах аукциона в сумме в белорусских рублях, эквивалентной цене продажи лота в долларах США по курсу НБРБ на дату проведения аукциона

Задаток 10 % по курсу НБРБ на дату платежа от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY92 BELB 3012 0048 3500 8022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию, тел. +375 (29) 501 22 19 (Дегтярев А.В.), + 375 (29) 190 56 39 (Садко К. В.)

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, в том числе документ, подтверждающий внесение задатка с отметкой банка, в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах и заключившие с организатором торгов договор о задатке. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения аукциона.
С подробной информацией о перечне представляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **ipmtorgi.by**

В случае регистрации на аукцион одного участника предмет аукциона может быть продан данному участнику при его согласии по начальной цене увеличенной на 5 %

Срок подписания договора купли-продажи	**10 (десять) календарных дней** после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: предмет аукциона должен быть оплачен покупателем в течение **20 (двадцати) календарных дней** со дня проведения аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**14.04.2021 в 13.00** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Дата, время начала и окончания приема заявлений	**С 09.00 10.03.2021 до 17.00 12.04.2021,** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06.
E-mail: auction@ipmconsult.by

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5**
Продавец	**ОАО «МИЛКАВИТА», г. Гомель, ул. Бр. Лизюковых, 1**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б**
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов (имущество реализуется одним лотом)
Местоположение –
Гомельская обл., г. Лоев, ул. Царикова, д. 39

Производственная база в составе: **бытовые помещения** (340/С-293597, 58,5 кв. м), **здание конторы** (340/С-293567, 52,2 кв. м), **склад** (340/С-293569, 115,9 кв. м), **здание производственного корпуса** (340/С-293570, 267,5 кв. м, составные части: два забора, трое ворот, асфальтное покрытие), **котельная** 340/С-293568, 100,2 кв. м, составные части: труба дымовая (h=24м), емкости для топлива 2 шт. по 6 куб. м), **гараж** (340/С-293565, 82,3 кв. м).
Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу пл. **0,3603 га** на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений молочного завода. Ограничения (обременения) – находится в водоохранных зонах

Начальная цена с НДС 20 % – 60 724,83 бел. руб.
(снижена на 60 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение **3 (трех)** рабочих дней после проведения электронных торгов

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 26.01.2021

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**Начало торгов: 24.03.2021 в 14.00. Окончание торгов: 24.03.2021 в 15.00.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 22.03.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**
Контактные телефоны	**+375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 431/С-39001 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина) общей площадью 79,6 кв. м, расположенное по адресу: г. п. Кореличи, ул. Гастелло, 44А

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423355100001001687 площадью 0,0302 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли) по адресу: г. п. Кореличи, ул. Гастелло, 44А

Начальная цена продажи – 50 000 руб. (пятьдесят тысяч рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 5 000 руб. (пять тысяч рублей)

ЛОТ 2:
- капитальное строение, инв. № 431/С-38819 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада) общей площадью 1092,4 кв. м, расположенное по адресу: г. п. Кореличи, ул. Красноармейская, 44А;
- капитальное строение, инв. № 431/С-38820 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – здание столярного цеха) общей площадью 138,1 кв. м, расположенное по адресу: г. п. Кореличи, ул. Красноармейская, 44А/1;
- ограждение – забор железобетонный протяженностью 386 м

Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423355100001000233 площадью 1,7812 га (назначение – земельный участок для размещения объектов иного назначения) по адресу: г. п. Кореличи, ул. Красноармейская, 44А. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6, площадью 0,0800 га

Начальная цена продажи – 121 167 руб. (сто двадцать одна тысяча сто шестьдесят семь рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 12 116 руб. (двенадцать тысяч сто шестнадцать рублей)

Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Кореличский филиал), 231430, г. п. Кореличи, ул. 8 Марта, 28, тел. 8-01596-2-14-84

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия проведения аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 12 апреля 2021 г. в 11.00
по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 208

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 08 апреля 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», http://grino.by/

УНН 190431606

УП «Белконфискат»

объявляет о проведении электронных торгов 13.04.2021 г. по продаже имущества Селянта О.Е.

грузовой автомобиль «Вольво FL7» 1995 г. в.
начальной стоимостью 6 880 рублей.

На сайте **belkonfiskat.by** размещена информация о торгах.
Справки по тел. **8 (017) 3639489.**

31 марта 2021 года в 10.00

ЗАО «На Уманской»

ПРОВОДИТ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 55.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров Общества, будет осуществляться в день проведения собрания по месту его проведения с 9 часов 30 минут до 10 часов 00 минут.

Форма проведения общего собрания акционеров Общества – очная, форма голосования по всем вопросам повестки дня – открытая. С собой необходимо иметь паспорт.

Наблюдательный совет.

УНП 101085067

ИНФОРМАЦИЯ О ФОРМИРОВАНИИ РЕЕСТРА ВЛАДЕЛЬЦЕВ ЦЕННЫХ БУМАГ

Полное наименование и местонахождение акционерного общества	Закрытое акционерное общество «На Уманской», г. Минск, пр-т Дзержинского, 55
Наименование уполномоченного органа акционерного общества и дата принятия им решения, в соответствии с которым осуществляется формирование реестра акционеров	Наблюдательный совет ЗАО «На Уманской» 09.03.2021 г.
Дата, на которую осуществляется формирование реестра акционеров	09.03.2021 г.

Наблюдательный совет.

УНП 101085067

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛГАЗСТРОЙ» – управляющая компания холдинга» (Продавец)

Лот № 1, состав: 1. Проходная с инв. № 420/С-33973, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/1, проходная 500 м восточнее аг. Дитва; 2. Электрощитовая с инв. № 420/С-33976, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/2, электрощитовая 500 м восточнее аг. Дитва; 3. РБУ с гаражами с инв. № 420/С-33979, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/3, РБУ с гаражами 500 м восточнее аг. Дитва; 4. Ремонтно-механические мастерские с инв. № 420/С-33978, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/5, ремонтно-механические мастерские 500 м восточнее аг. Дитва; 5. Склад емкостей с инв. № 420/С-33975, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/6, склад емкостей 500 м восточнее аг. Дитва; 6. Заправочная с инв. № 420/С-33980, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/7, заправочная 500 м восточнее аг. Дитва; 7. Административное здание со складами и площадкой с инв. № 420/С-33977, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5, административное здание 500 м восточнее аг. Дитва; 8. Здание мойка машин с инв. № 420/С-33974, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/4, мойка машин 500 м восточнее аг. Дитва; 9. Сооружение благоустройства с инв. № 420/С-66276, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, п. Дитва; 10. Водопроводная сеть с инв. № 420/С-72896, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, водопроводная сеть производственной зоны 500 м восточнее аг. Дитва; 11. Канализационная сеть хозфекальная с инв. № 420/С-72892, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, канализационная сеть хозфекальная производственной зоны 500 м восточнее аг. Дитва; 12. Канализационная сеть ливневая с инв. № 420/С-72897, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, канализационная сеть ливневая производственной зоны 500 м восточнее аг. Дитва; 13. Тепловая сеть с инв. № 420/С-72895, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, тепловая сеть производственной зоны 500 м восточнее аг. Дитва. 14. Участок сети линии электропередачи КЛ-0,4кВ от ВУ здания экипировки до административного здания с инв. № 472, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/1, проходная 500 м восточнее аг. Дитва; 15. Теплосчетчик SKU-02-B-U1 Ду 25 мм, кабель 5м с инв. № 460, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Дитвянский с/с, 5/1, проходная 500 м восточнее аг. Дитва. Земельный участок: кадастровый номер 423683202625000066, площадь 2,3886 га, право постоянного пользования.

Начальная цена, бел. руб. с НДС – 638 880,00. Задаток, бел. руб. – 63 888,00. Шаг аукциона – 5 %.

Аукцион состоится 14.04.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона **ino.by.**

Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, BIC BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатков – **12.04.2021 в 11.00.**

☎ Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н.С. извещает о проведении 22 марта 2021 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условие продажи: **1.** Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **2.** Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств (автотехники и механизмов), а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. **3.** Земельный участок под объект продажи **(лоты №№ 1, 2, 3)** будет выделен по заявке нового собственника согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объекты продаж прилагается)			
Местонахождение лотов: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. **Информация о земельном участке:** лоты №№ 1–3 расположены на земельном участке с кадастровым номером **340800000004000100** общей площадью **10,1123 га (право постоянного пользования). Целевое назначение земельного участка:** для обслуживания производственных зданий завода			
1	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14108**, площадью **12 563,1 кв. м**, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **цех металлоконструкций.** Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, 8/9. **Ограничение (обременение):** договор об ипотеке (ОАО «БПС-Сбербанк», ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 24.02.2016 № 320-00002/16-01. Договор о залоге (ипотеке)	**530 400,00**	53 040,00
2	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14071**, площадью **139,2 кв. м**, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное кирпичное здание склада для хранения легковоспламеняющейся жидкости.** Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, 8	**7 320,00**	732,00
3	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14075**, площадью **240,9 кв. м**, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **одноэтажное панельное здание компрессорной с кирпичной отапливаемой пристройкой (20 куб. м в минуту).** Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, 8	**13 860,00**	1 386,00
6	Блок-контейнер (бытовка), инв. № 61392	**1 050,00**	105,00
7	Барабан для сушки песка, инв. № 61038	**810,00**	81,00
8	Лестница с площадкой для стропальщиков, инв. № 61095	**690,00**	69,00
9	Площадка передвижная для сборки экскаватора, инв. № 61079	**180,00**	18,00
11	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61231	**1 050,00**	105,00
12	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61279	**1 050,00**	105,00
14	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61281	**1 050,00**	105,00
15	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61282	**1 050,00**	105,00
16	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61317	**1 140,00**	114,00
17	Стенд для сборки бортов форм, инв. № 60984	**2 310,00**	231,00
18	Стенд для сборки бортов форм ЖБИ, инв. № 60724	**3 390,00**	339,00
19	Стенд для сварки балок, инв. № 61409	**1 470,00**	147,00
20	Стенд для сварки балок, инв. № 61410	**1 470,00**	147,00
21	Стенд для испытания шлиф. камней, инв. № 112	**900,00**	90,00
22	Станок для перемотки проволоки, инв. № 50329	**690,00**	69,00
23	Источник питания FASTMIG Basic KM 500, инв. № 60841	**1 260,00**	126,00
24	Машина мозаично-шлифовальная СО-307, инв. № 60955	**300,00**	30,00
25	Машина мозаично-шлифовальная СО (380В/5кВт), инв. № 60712	**300,00**	30,00
26	Печь для прокалки электродов ЭПЭ 140/400, инв. № 60556	**120,00**	12,00
28	Станок для гибки арматуры МГА-1, инв. № 61070	**840,00**	84,00
32	Автомат питьевой воды «Экомастер» WL850, инв. № 50909	**60,00**	6,00
33	Аппарат пылеулавливающий ЗИЛ-900 1,5/3000, инв. № 61261	**240,00**	24,00
34	Аппарат газированной воды «Дельта», инв. № 61243	**1 440,00**	144,00
35	Аппарат газированной воды «Дельта», инв. № 61244	**1 440,00**	144,00
36	Станок протяжной, инв. № 10	**6 330,00**	633,00
37	Окрасочный агрегат «Меркур» 48:1,75 на колесах, инв. № 61418	**1 620,00**	162,00
39	Промышленный пылесос OP-1500, инв. № 60707	**120,00**	12,00
40	Циклон Н7353 для МТР «Комета», инв. № 61093	**600,00**	60,00
41	Машина термической резки «Комета» МП-6Кл-2.5-10-8-1, инв. № 60728	**13 800,00**	1 380,00
42	Стол раскройный к МТР «Комета» цех 2, инв. № 60993	**1 500,00**	150,00
43	Машина термической резки «Комета» МП-2К-1Пл-2-8-12-1, инв. № 60670	**8 400,00**	840,00
44	Стол к газорезательной машине «Комета», инв. № 60684	**1 200,00**	120,00
45	Пескоструйная установка цеха № 2, инв. № 60591	**2 400,00**	240,00
46	Пескоструйная установка цеха № 1, инв. № 60633	**6 600,00**	660,00
47	Стол раскройный к «Комете» цеха № 1, инв. № 60963	**600,00**	60,00
48	Стол раскройный к «Комете» цеха № 1, инв. № 60982	**9 900,00**	990,00
49	Машина швейная промышленная 131-73+3 прач., инв. № 60730	**300,00**	30,00
50	Котел водогрейный КВ-1, инв. № 60553	**4 800,00**	480,00
51	Котел водогрейный КВ-1, инв. № 60551	**4 800,00**	480,00
52	Универсальный источник питания DC-1000 (K1387-3), инв. № 60775	**8 400,00**	840,00
53	Установка для сварки балок LHM-4000, инв. № 61313	**8 100,00**	810,00
54	Источник питания FASTMIG Synergic KMS 500, инв. № 60843	**900,00**	90,00
55	Полуавтомат сварочный Origo Nig 502c, инв. № 61216	**1 200,00**	120,00
56	Прибор контроля проверки деталей, инв. № 60425	**90,00**	9,00
59	Циклон СЦН-40-400, инв. № 61405	**120,00**	12,00
60	Циклон СЦН-40-400, инв. № 61404	**120,00**	12,00
65	Шлифовальный станок 3Б634, инв. № 155	**570,00**	57,00
66	Круглошлифовальный станок 3Б161, инв. № 20816	**1 680,00**	168,00

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», ул. Школьная, 8, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. **8 (029) 303-53-09 – Григорович Павел Карлович.** **Шаг аукционных торгов –** 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 10 марта 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 18 марта 2021 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того**, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденное постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 06.08.2020 г. № 151 (29265).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Общества с ограниченной ответственностью «Магазин «Ромашка» (продавец) извещает о проведении 16 апреля 2021 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	**Изолированное помещение с инв. № 320/D-13572, площадью 126,4 кв. м**, назначение – торговое помещение, наименование – **одноэтажное кирпичное помещение магазина «Ромашка». Адрес:** г. Жлобин, ул. Первомайская, д. 67, помещение 1А. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340800000002000221** общей площадью **0,0915 га (право постоянного пользования, доля в праве 7/50)**	**320 000,00**	16 000,00

Продавец: ООО «Магазин «Ромашка», г. Жлобин, ул. Первомайская, д. 67, помещение 1А. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.** 8 (029) 146-77-21 – директор ООО «Магазин «Ромашка» Костенко Валентина Феликсовна. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 10 марта 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 14 апреля 2021 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) календарных дня до его проведения.** В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором торгов** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **20 (двадцати) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи, **возможность рассрочки платежа на 3 (три) месяца**. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Открытое акционерное общество «Молодечненский завод металлоизделий» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Имущества, расположенного по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Промышленная, 4, в составе:

Здания, ограждение, сети:

Лот № 1. Изолированное помещение гальванического участка общей пл. 306,1 кв. м, инв. № 630/D-29945; Ванны гальванические; Виброустановка – 2 шт.; Гальваническая линия цинкования до блеска; Емкости 34 $м^3$; Калорифер (тэн 1,5 кВт – 6 шт.); Кабельные линии с инв. № 4015; Водопровод с инв. № 4020; Канализация общего назначения с инв. № 4021; Внутриплощадочные канализационные сети с инв. № 4023; Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. № 4024.

Лот № 2. Изолированное помещение гальванического участка общей пл. 427,3 кв. м, инв. № 630/D-47184; Изолированное помещение сборочного участка общей площадью 382,4 кв. м, инв. № 630/D-29942; Кабельные линии с инв. № 4015; Водопровод с инв. № 4020; Канализация общего назначения с инв. № 4021; Внутриплощадочные канализационные сети с инв. № 4023; Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. № 4024.

Лот № 3. Котельная новая (в состав входят: котельная и склад красок) общей площадью 535,1 кв. м, инв. № 630/С-45429; Подстанция общей площадью 38,8 кв. м, инв. № 630/С-45414; Здание трансформаторной подстанции общей площадью 83,8 кв. м, инв. № 630/С-74599; Трансформатор силовой 400/10/0,4; Трансформатор силовой ТМЗ-630/10; Камеры КСО-272 (14 шт.); Кабельные линии с инв. № 4015; Водопровод с инв. № 4020; Канализация общего назначения с инв. № 4021; Внутриплощадочные канализационные сети с инв. № 4023; Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. № 4024.

Лот № 4. Сварочный (токарно-штамповочный) цех (составные части: сварочный (токарно-штамповочный) цех, 2 холодные пристройки и сарай) общей площадью 947,8 кв. м, инв. № 630/С-45434; Компрессор 2ВМ2,5-12/9; Компрессор ВВ-10/8; Компрессорная станция (компрессор ВП2-10/9М, Машина точечной сварки МТР-280; Кабельные линии с инв. по бухучету № 4015; Кабель с инв. по бухучету № 4020; Канализация общего назначения с инв. по бухучету № 4021; Внутриплощадочные канализационные сети с инв. по бухучету № 4023; Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. по бухучету № 4024.

Лот № 5. Ангар (сварочный участок) (в состав входят: ангар (сварочный участок и холодная пристройка) общей площадью 1061,1 кв. м, инв. № 630/С-45438; Кабельные линии с инв. № 4015; Водопровод с инв. № 4020; Канализация общего назначения с инв. № 4021; Внутриплощадочные канализационные сети с инв. № 4023; Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. № 4024.

Лот № 6. Здание склада химии общей площадью 67,9 кв. м, инв. № 630/С-74598.

Лот № 7. Центральная проходная общей площадью 46,8 кв. м, инв. № 630/С-45441, включая ограждение. Ворота электрические. Кабельные линии с инв. по бухучету № 4015; Водопровод с инв. по бухучету № 4020.

Лот № 8. Склад металла с инвентарным номером 630/С-45412 (в состав входят: склад для металла литер Л1/к и навес литер 12) общей площадью 679,9 кв. м, инв. № 630/С-45412; Стеллажная эстакада; Кабельные линии с инв. № 4015; Водопровод с инв. № 4020; Канализация общего назначения с инв. № 4021; Внутриплощадочные канализационные сети с инв. № 4023; Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. № 4024.

Лот № 9. Уборная общей площадью 28,0 куб. м.

Транспорт лот № 10. Автомобиль грузовой бортовой тентованный МАЗ 437043-328, регистрационный номер – А1 6022-5.

Станки и оборудование с лота № 11 по лот № 59.

Земельный участок, на котором расположены объекты недвижимости: кадастровый номер 642000000002000542, общая площадь 2,4130 га (доля в праве) расположен по адресу: г. Молодечно, ул. Промышленная, д. 4. Назначение: земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах, а также подробная информация об имуществе, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайтах: 1) **www.minsk-region.gov.by** в разделе Работа с инвесторами «Одно окно» (Раздел 5. Аукционы по продаже недвижимости), 2) **www.molodechno.minsk-region.by/ru/economy/aukcion** в разделе «Аукцион».

Аукцион состоится **19.03.2021 г.** в 11.00 по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Промышленная, 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до **18.03.2021 г.** в рабочие дни до 15.00 по указанному адресу. Тел. +375 29 6853677.

УНП 600066567

Считать недействительными утерянные ЗАО «СК «Белросстрах» бланки страховых полисов «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» формы 2РН, 2РП серии БИ №№ 1793664, 1759881, 1759889, 1759897, 1759948, 1775679, 1775719, 1799370, 1823451, 1823464, 1823472, 1743516, 1747771, 1747780, 1821747.

УНП 100782388

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

СЕЗОН ПАЧЫНАЕЦЦА!

Апрацоўка ранняй вясной

Клубніц

Апрацоўка трускалак вясной — важнае мерапрыемства, ігнараваць якое нельга. Ды і часу на апрацоўку мала — трэба паспець да пачатку цвіцення. І самае першае, што трэба зрабіць, — прыбраць з клубнічнай

градкі старое лісце і смецце, ачысціць разеткі ад гэтага, выдаліць пустазелле.

Глебу таксама трэба засцерагчы ад шкоднікаў і хвароб. Для гэтага грунт паміж радамі паліваюць з палівачкі вадой, нагрэтай да 95 °С. Такая мера дазволіць пазбавіць трускаўкі ад лічынак шкоднікаў, якія засталіся ў грунце на зімоўку. Для таго каб гарачы душ апынуўся пагібельным для глебавых монстраў, рэкамендуюць дадаць у ваду марганцоўку (да слаба-ружовага колеру) або 15 кропель ёду на вядро вады.

Самыя галоўныя ворагі клубніц — мучністая раса, шэрая гніль, белая гніль, чорная гніль, а таксама верцыцылёзнае завяданне. Каб усяго гэтага пазбегнуць, трэба апрацаваць кусты антыгрыбковымі сродкамі, у саставе якіх прысутнічае медзь — гэта «Хорус», «Тапаз», «Фундазол», 1-працэнтная бардоская вадкасць і іншыя.

Калі ў папярэднім сезоне ваш сад падвяргаўся актыўнаму ўздзеянню шкоднікаў, трэба ўзмацніць меры бяспекі і барацьбы з імі.

Вінаграду

Ад таго, як вы праведзяце апрацоўку вінаграду ў пачатку сезона, непасрэдна залежыць, ці будзе ён пладаносіць. Догляд за вінаградам вясной пачынаецца з уборкі смецця, абрэзкі сухой лазы, выдалення пашкоджаных парасткаў, апрацоўкі глебы.

Галоўны вораг вінаграду — грыбковыя хваробы. Першую прафілактычную апрацоўку пачынаюць пасля таго, як з лазы здымуць зімовае ўкрыццё. У гэты час можна ўжываць 3-працэнтны раствор меднага купарвасу або бардоскай вадкасці. Таксама тады ж лазу можна апрацаваць растворам жалезнага купарваса (з разліку 500 г прэпарату на 10 л вады), такая апрацоўка дапаможа засцерагчы вінаград не толькі ад хвароб, але таксама і ад шкодных насякомых, якія зімуюць пад карой.

У перыяд раскрыцця пупышак расліну апрацоўваюць прэпаратамі супраць вінаграднага кляшча.

Маліны

Як толькі сыдзе снег, садоўнікі пачынаюць вызваляць малінавыя кусты ад загінулых і хворых парасткаў і апырскваюць кусты бардоскай сумессю. Для гэтага бяруць 400 г вапны-«пушонкі», 300 г меднага купарвасу і разводзяць гэта ў 10 л вады.

Добры эфект атрымліваецца і ад апырсквання глебы растворам мачавіны (50 г меднага купарвасу і 700 г мачавіны на 10 л вады). Каля 2,5 л сумесі спатрэбіцца на апрацоўку 10 кв. м грунту.

Многія апрацоўваюць малінавыя кусты і растворам жалезнага купарвасу ў прапорцыі 100 г рэчыва на 5 л вады. Як правіла, на апырскванне кожнага куста сыходзіць прыкладна 0,5 л раствору. Вышэйпералічаныя рэцэпты дапамогуць абараніць маліну ад інфекцый, а таксама яе галоўных шкоднікаў — малінавага жука, сцябловай мухі, сунічна-малінавага даўганосіка, парастквай галіцы. А каб у новых асобін шкоднікаў зусім не было шанцаў, глебу трэба перакапаць на глыбіню 10 см, апрацаваць растворам фуфанону (на 10 л вады — 20 мл прэпарату).

Выдатна спраўляюцца са шкоднікамі маліны наступныя прэпараты: «Актэлік» — 15 мл на 10 л вады (для кожнага куста спатрэбіцца не менш за 200 мл раствору), «Карбафос» — 75 г на 10 л вады (па 1 л на 1 куст). «Карбафос» выкарыстоўваюць і ў мэтах прафілактыкі супраць шкляннiцы — 6 г рэчыва раствараюць у 1 л вады — гэтага раствору хапае на апрацоўку пяці кустоў.

Персіка

Персік пачынаюць апырскваць да распускання пупышак, але калі тэмпература паветра ўжо дасягае стабільных плюсавых значэнняў.

Асноўная мэта гэтай апрацоўкі — барацьба з грознай хваробай — кучаравасцю лісця. Акрамя таго, такая працэдура будзе спрыяць знішчэнню ўсіх шкоднікаў, якім удалося паспяхова перазімаваць, схаваўшыся ў кары і парастках дрэў. У дадзеным выпадку ўжываюць фунгіцыды, у складзе якіх прысутнічае медзь (медны купарвас, бардоскую вадкасць і іншыя).

Другі этап апырсквання праводзяць перад з'яўленнем бутонаў. Падчас яго ўжываюць мачавіну (700 г рэчыва, 10 л вады, 50 г меднага купарвасу), раствор жалезнага купарвасу (250 г рэчыва на 5 л вады), раствор меднага купарвасу (500 г на 5 л вады).

Трэцяе апырскванне праводзяць у маі, калі ідзе актыўнае размнажэнне кляшчоў. Кроны апырскваюць ад шкоднікаў «Актафітам» — у прапорцыі 40 мл на вядро вады.

Калі тэмпература паветра ўсталюецца на адзнацы 14 °С, можна апрацаваць персік прэпаратам «Скор», які засцеражэ ад кучаравасці лісця, мучністай расы і шэрай гнілі. Для гэтага гатуюць раствор з 2 г рэчыва і 8 л вады.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.37	19.04	11.27
Віцебск —	7.27	18.53	11.26
Магілёў —	7.27	18.54	11.27
Гомель —	7.22	18.52	11.30
Гродна —	7.51	19.20	11.29
Брэст —	7.51	19.21	11.30

Месяц

Апошняя квадра ***6 сакавіка.***

Месяц у сузор'і ***Вадаліва.***

Імяніны

Пр. *Тараса.*

К. *Яўгеніі, Аляксандра, Макара, Цыпрыяна.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

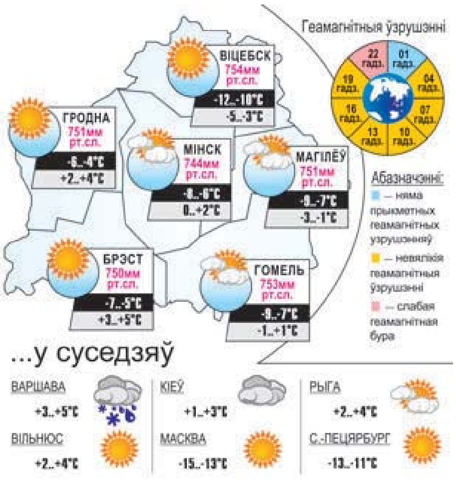

УСМІХНЕМСЯ

Унук віншуе бабулю:

— Бабулечка, віншую цябе з 8 Сакавіка!

Паўза... Бабуля падказвае:

— І жадаеш...

— Жадаю дранікі са смятанкай. Прыгатуеш?

Кожнаму мужчыну, які набыў патэльню 8 Сакавіка, каска ў падарунак!

— Скажы мне што-небудзь, каб я адчула сябе жанчынай!

— Згодзен з табой!

Крыўдна, калі твае мары ажыццяўляюцца ў іншых.

— А што ты падарыў сваёй дзяўчыне на 8 Сакавіка?

— Свабоду!

Даты | Падзеі | Людзі

10 САКАВІКА

У краіне

1921 год — нарадзіўся Клычніяз Азалаў, удзельнік вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза.

У гэты ж дзень нарадзіўся Дамінік Іванавіч Вадзінскі, беларускі вучоны ў галіне педагогікі, доктар педагагічных навук, прафесар.

1926 год — нарадзіўся Стэфан Барысавіч Міхалёў, вучоны ў галіне аўтаматызаваных сістэм праектавання і аўтаматызацыі працэсаў кіравання вытворчасцю, член-карэспандэнт АН БССР, доктар тэхнічных навук, прафесар. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

1946 год — нарадзіўся Уладзімір Васілевіч Гасцюхін, акцёр, народны артыст Беларусі. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, дзяржаўных прэмій БССР, СССР і Расіі. На міжнародных кінафестывалях у Італіі (Сан-Рэма) і Польшчы ўдастойваўся галоўных прызоў за найлепшую мужчынскую ролю.

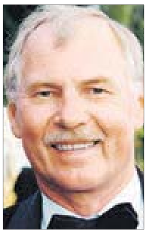

2001 год — 10—25 сакавіка ў Мінску ў Нацыянальным акадэмічным тэатры оперы Рэспублікі Беларусь адбыўся оперны фестываль «2001 — год Вердзі», прысвечаны 100-годдзю са дня смерці кампазітара Джузэпэ Вердзі.

У свеце

1901 год — нарадзіўся Усевалад Васілевіч Шаронаў, расійскі астраном, прафесар, дырэктар абсерваторыі Ленінградскага ўніверсітэта.

1926 год — нарадзіўся Аляксандр Сяргеевіч Зацэпін, расійскі кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Расійскай Федэрацыі, народны артыст Расійскай Федэрацыі.

1941 год — быў выпушчаны першы серыйны браніраваны штурмавік Іл-2, сабраны на Варонежскім авіязаводзе.

1961 год — у Парыжы быў створаны Міжнародны саюз геалагічных навук.

Так гаварыў...

СЕНЕКА:

«Хто маўчаць не ўмее, той і гаварыць не здольны».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праcп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 650.

Нумар падпісаны ў 19.30 9 сакавіка 2021 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12